

ES Traveller

Eesti reisiajakiri • 2/2012 • aprill-mai • Hind 3 € • püsikliendile tasuta

Maroko

10 põhjust külastada

SEVILLA kuldaja rokenroll **KOREA** pildistamisjuhised **SAN DIEGO** fassaadi taga **ABU DHABI** Araabia pärl **LIWA** kõrb **UUS-MEREMAA** matkanõu **SOOME** kärestikuparvetama **MARATONILE** näiteks Edinburghi **GURMEE** seekord kohvist **SÜNDMUSI** lähimaadest

9 771736 002002

ISSN 1736-0021

EESTI MEESTE LAENUID

V. Lormis

Jätame muusikasündmuste korraldamise
professionaalidele. Toetame Nargenfestivali.

Nordea kliendina pääsed festivalile 20% soodsamalt.

AASTA KULTUURISÕBER 2011

Nordea

34

Millest seekord?

42

16

16 Sevilla ja kuldaja rokenroll

“El que no ha visto Sevilla, no ha visto maravilla” – kes pole näinud Sevillat, pole näinud imet. Mari Kodres nägi..

22

22 Mis lugu nende reisipiltidega on?

Kaarel Mikkin jagab kogemusi, kuidas vältida reisipiltide igavat kirevat massi ja hoopis lugusid jutustada.

26 Küsitav luksus San Diegos

Priit Pullerits kurdab, et sädeleva fassaadi taga ei valitse sugugi alati muinasjutulised olud.

34 10 põhjust Marokosse minna

Silvia Pärmani seekordsed soovitusid neile, keda kõrb, kaamelid ja kaupmehed muidu kohtuvad.

42 Araabia pärl Abu Dhabi

Evelin Bötker käis Emirates Palace'i hotellis ning Ferrari teemapargis, Silvia Pärmann proovis kõrbes ellu jääda.

50 Suur jalutuskäik kiivide juures

Uus-Meremaa matka peaks juba täna plaanima hakkama. Karin Laansoo jagab praktilisi näpunäiteid.

56 Aktiivne puhkus

Kaido Haagen soovitab kärestikuparvesõiduga tutvust teha Soomes, Meelis Koskaru maratoniga näiteks Edinburghis.

62 Gourmet Coffee

Karl-Kristjan Nigeseni ja Tanel Eigi ood on seekord pühendatud Kadrioru kohvikule.

50

56

62

Kus käisid? Palju maksis?

Üks vana sõber kutsus mind möödunud aastal oma Ameerika-ringreisile kaasa, aga toona polnud kahjuks mahti temaga liituda. Plaanid olid isenesest ootuspäraselt muljetavaldavad: maanduda kusagil sisemaal ja teha rendiautoga üks korralik ringreis idarannikule – *the American way*.

Hetkel, kui ta mulle oma ideed presenteeris, oli plaan kulgeda Chicagost New Yorki ning käis tihe töö peatus- ja sihtkohtade tausta ja vaatamisväärsuste uurimisega, et selleks kohapeal aega ei peaks kulutama. Eeltöö käigus leidis üsna palju reisiinfot ja -kogemusi ka kohalikest foorumitest, sest ta polnud kaugeltki esimene eestlane, kes oli USA *road-trip*'i idee peale tulnud.

Sealt kooruski järgneva jutu iva – eestlane on hinnatundlik ja otsib reisi planeerides taga madalat hinda ning armastab seejuures häälekalt kommenteerida, millist kvaliteeti ja sisu ta õiglaseks peab, kuidas kõik on absurdsest kallist ja kvaliteet lonkab – käib see siis pappseintega motelli, maitsetu toidu või nigela rendiauto kohta.

Aga kui kallis on kallis? Odavam on ju ära surra. Milleks minna kaugele reisile, kui sa koonerdad end kõigest heast kõrvale ning odavust taga ajades ise odavaks muutud? Mis mõtet on lennata Pariisi ja “nautida” tänava-kohvikut, kui sa ei raatsi seal kohvigi osta?

Mu sõber pani eestikeelsed foorumid kinni ja rentis omale juraka Cadillaci – milleks ökonoomne jaapanlane, kui sa oled Ameerikas!? Oli jah kallim ja meeletu bensuröövel, aga ka suur, luksuslik, mugav ning täielik elamus omaette.

Teiseks ööbimine – mis on kallis? Kas maksta 99 dollari ja nuriseda kesk-pärase toa üle või olla valmis kulutama kaks korda rohkem ning saada vastutasuks 599-dollarise letihinnaga luksuslik sviit? Priceline.com pakub sellist võimalust – ise ütled oma hinnaläve, määrad soovitud piirkonna ja tärnid, ning mis hotell sellest kinni haarab, selles ööbidki. Ülitoomiv süsteem USA-s, mille ainus konks on see, et raha tuleb ära maksta enne, kui täpse hotelli teada saad.

See aga ei takistanud sattumast ööbima Donald Trumpi torni ja samasse hotelli NY Times Square'i lähedal, mille aknal vanake Elvis ühel kuulsal fotol kõõlus. Toa tegelik letihind on Priceline'is alati kordi kõrgem, nii et võit on ilmne, kui sa madalat hinda taga ei aja.

Need paar näidet on hea õppetund sellest, et kui sa ei tingi ega virise iga kulutatud dollari üle, kujundad sa endale märksa lähedama reisi ning sul on sõpradele ja reisikirjade lugejatele muustki rääkida kui hindadest.

Saaks sellest juba ükskord üle – reisiks saab ju raha koguda, kallimal juhul järgmiste kuude eelarvet käristada ja hiljem natuke püksirihma pingutada. Keda huvitab, palju maksis, räägi parem, mida uut sa nägid ja ägedat kogesid!

Kuiffin

KAAREL MIKKIN
thebrandmanual.com

Kaarel Mikkin on turundaja, fotograaf ja episoodiline kirjutaja Estravelleris

Silvia Pärnann

Maroko taat münditee ja suitsuga.

ESTraveller

Eesti reisiajakiri. Ilmub veebruaris, aprillis, juunis, augustis, oktoobris ja detsembris.

TEOSTUS Criteri VMG OÜ
SISU Alari Rammo, alari@criteri.ee
VORM Karl-Kristjan Nigesen
KEEL Katrin Kern
KAARDID Helle-Mai Pedastsaar
RISTSÕNA GH Press

REKLAAM Nordicom, 5666 7770
reklaam@nordicom.ee

Trükk Printall, trükiarv 12 600

Väljaandja, toimetajate ja autorite vastutus piiratud. Ajakirjas ilmunud materjalide kasutamine on lubatud ainult täieliku viitega allikale.

Estravelleris ilmutatud materjalid ei väljenda Estraveli seisukohti, kui pole nii öeldud. Väljaandja ei vastuta teenusepakujate poolt tehtavate muudatuste eest sõiduplaanides, hindades jms.

Ilmub alates 2000. aastast.
Internetis loetav
www.estravel.ee/estraveller

Estravel AS, Suur-Karja 15, 10140
Tallinn. Telefon 626 6200.
E-post estraveller@estravel.ee

estravel

PÜHA TÕNU LIISIMINE

Jätame muusikasündmuste korraldamise
professionaalidele. Toetame PÖFFi.

AASTA KULTUURISÕBER 2011

Nordea

Claudio Giovanni Colombo | Dreamstime

Päikesereiside uus tulija – Apuulia

Reisikorraldaja Aurinko alustab sel aastal esimest korda valmisreiside korraldamist Apuulia maakonda, mis asub Itaalia lõunaosas saapakanna ja -kotsa piirkonnas.

See seni veel massiturismist puutumata ala Aadria ja Joonia mere vahel rabab ajaloo, arhitektuuri ja võrratu köögiga. Veinid, õli ja juustud viivad keele alla ja eks see olegi ju peamine, mida Itaaliast igatseda.

Söögijelamuste kõrval pakub see Aurinko reis loomulikult ka leevendust päikesejanule

– sealt leiab nii ilusaid liivarandu kui ka romantilisi kaljusoppe. Enamik hotelle pakub ka peretube.

Vaatamist väärivad rohked arheoloogia- ja arhitektuurimälestised antiigist barokkini: Lecce võrratu stiilipuhas barokklinn, Alberobello kuppelmajad, Matera ja Gravina koobaslinnad ja palju muud.

Reisid toimuvad 2.–30. juunini, lend kestab kolm ja pool tundi, nädalaste valmisreiside hinnad algavad 550 eurost.

Reisiteemaline joonistusvõistlus lastele

Reisida on põnev ning heast reisist on, mida meenutada. Mis oleks veel parem meenutus kui pilt, mida ka teistega jagada? Estravel ja Peugeot korraldavad lastele joonistusvõistlust, kus saabki teha täpselt seda – meenutusi teistega jagada!

Võistluse pealkiri on „Peugeot'ga reisile“ ning osalema on oodatud lapsed kahes vanuserühmas: kuni kuue- ning 7–12-aastased. Iga vanuserühma parima pildi joonistanu saab auhinnaks reisi, teine koht vanusele vastava Peugeot' jalgratta.

Estravel paneb auhinnaks välja kaks reisi tervele perele. Üks neist viib Soome Muumimaale ja teine kuulsasse Rootsi Kolmårdeni loomaaeda, kus saab nii seigelda rikkaliku loomariigiga džunglis kui külastada delfinaariumi.

Parima töö mõlemas vanuserühmas selgitab välja žürii, mida juhivad Peugeot Eesti turundusjuht Kerli Maro. Selles aitab teda tegevkunstnik Ilmar Kurvits ning kaks andekat last, kes esindavad oma vanuserühma.

Et võistluses osaleda, saada oma lapse A4- või A3-suurusel joonistus enne 15. maid Peugeot Eesti aadressile Lõõtsa 8, 11415 Tallinn märksõnaga „Puhkus“. Parimad tööd ja võitjad kuulutatakse välja lastekaitsepäeval, 1. juunil!

Finavia

Lennujaama tulevad automaatsed piiriületuskioskid

Tulevast aastast saavad euroliidu kodanikud ka Tallinna lennujaamas Schengeni viisaruumi piiri ületades kasutada automaatset passikontrolli, mida näeb juba praegu näiteks Soome Vantaa (pildil) või Hispaania Madridi lennujaamas.

Kui reisija tuleb väljastpoolt Schengenit saabuvalt lennukilt, on tema esimene samm

enne pagasi kättesaamist tavaliselt piirikontroll. Biomeetrilise kiibiga Euroopa Liidu või Euroopa majanduspiirkonna riigi passiga ei pea edaspidi aga järjekorras enam ootama – astu masina juurde ja näita passi. Aparaat võtab sõrmeläbi ning võrdleb passipilti näoga – kui kõik klappib, läheb järgmise ukse juurde, vajutad veel kord sõrmeläbi ja ongi tehtud.

REISIPÄEVAKIRJAD
Tee soodne reisikindlustus
www.salva.ee või reisibüroos

Grand Spa Lietuva

Druskininkai on uus Dubai

Hiljutisest vaigest kõrge töötusega Leedu linnakesest on saanud Emiraatide stiilinäide! Neil küll pole naftat, aga see-eest oskavad nad kenasti europrojekte kirjutada ja neil on visioon. Kõige selle taga aga seisvat kohalik linnapea. Mis neil on siis? Kõigepealt Baltimaade suurim veekeskus Druskinikai Aquapark. Basseinid, eri sorti saunad, lastealal võimsad liutorud, restoranid, ilusalongid, hotell. Kõik ühe katuse all.

Suurepärane koht puhkuse veetmiseks peredele, aga mitte ainult. Veekeskuses on ka eraldatud alad, kuhu lapsed pole teretunud. Iga kuu viimasel reedel alates kella 21 on keskus avatud nudistidele!

Uus imponantne ehitis on Snow Arena – Kuutsemägi katuse all, jääbaar, restoranid, varustuse rent, vaatetorn, välisuusamäed jne. Plaanides on ühendada see atraktsioon õhu-

teed pidi veepargiga, kuigi nende vahel on mitu head kilomeetrit ja lai jõgi!

Kohe Snow Arena kõrvale plaanitakse Aerodiumi. Mõlemad on seni olnud lätlaste au ja uhkus Siguldas, aga meilt siin Maarjamaal pole neil vist midagi ägedat üle võtta. Veel olevat linnapeal plaanis rajada katusealune aastaringne beach.

Kõik Leedus usuvad, et see ka ära tehakse!

Odavlennud nüüd ka Estravelist

Tallinnast lendab Euroopasse mitu odavfirmat (Ryanair, Easyjet, Norwegian). Kui soovid osta lennupileteid Estraveli kaudu, siis palun väga! Allpool mõned näidishinnad, mis võiksid puhkuseplaani del abiks olla.

- Ryanair Bergamosse (u 50 km Milanost) – alates 75 € suund
- Ryanair Gironasse (u 100 km Barcelonast) – alates 90 € suund
- Ryanair Bremenisse – alates 60 € suund

Tööreisideks võiksid sobida:

- Ryanair Hahni (u 120 km nii Frankfurdist kui Luxembourgist) – alates 55 € suund
- Ryanair Dublinisse – alates 70 € suund
- Ryanair Weezesse (u 70 km Düsseldorfist) – alates 30 € suund
- Easyjet Stansted (u 55 km Londonist) – alates 55 € suund

Kõik näidishinnad on umbkaudsed ning eeldavad pileti ostmist mitu kuud enne lendu, reisimist vaid käsipagasiga ja Ryanairi puhul ka registreerumist lennule veebis.

Muide, alates aprillist lõpetas liri odavlen-nufirma Ryanair lennud Tallinna ja Edinburghi vahel. Peale selle lõpetab firma lendamise Edinburghist Malmösse, Murciaasse ja Ibizaale.

Vihula mõis

Vihula mõis avab maikuus puhkeküla

Vihula mõis avab mais puhkeküla, mil on ambitsioonikas eesmärk kujuneda üheks Eesti suuremaks puhkekeskuseks. Puhkeküla asub Tallinnast tunniajase autosõidu kaugusel Lahemaa rahvusparkis ning selle territooriumil asub 15 renoveeritud ajaloolist ehitist – vesiveski, jääkelder, karjakastell jt.

Vaba aja veetmise võimalusi peaks avatavas puhkekülas jätkuma kogu perele. „Külalised saavad nautida traditsioonilist Eesti rahvustoitu Kaval-Antsu kõrtsis, vaa-

data meie ökofarmis elavaid loomi, matkata meie radadel või mängida Baltimaade suurimal minigolfi väljakul,“ lubas Vihula mõisa müügi- ja turundusjuht Kadi Elmeste.

Vihula mõis on üks suurimaid mõisakomplekse Balti riikides, kus asub 27 hoonet ja 65 hotellituba. Kui renoveerimistööl sel kevadel lõpule jõuavad, ootab külalisi romantiline 800-aastase ajaloo mõis, kus pakutakse kõrgetasemelist majutust, toitlustust, spaa- ja konverentsiteenuseid ning korraldatakse spordi- ja kultuurisündmusi.

Luboslav Tites | Dreamstime

Vahemere saared – otse ja omadega

Vahemere saartel ihkavad puhata paljud, õnneks jagavad reiskorraldajad sama arvamust ja pakuvad sinna rohkelt igas hinnaklassis valmisreise. Sel suvel võib Tallinnast otse puhkama lennata kuuele põnevale Vahemere saarele – Küprosele, Mallorcale, Sitsiiliasse, Kreetale, Rhodosele ja Korfule. Reise korraldavad nii Aurinko (Küpros, Mallorca, Sitsiilia, Korfu), Novatours (Kreet, Rhodos, Küpros) kui ka Tez Tour (Kreet) ja odavaimate pakettide hinnad algavad 385 eurost.

Estraveli blogist leiad põhjalikuma artikli, kus kõiki neid reisivõimalusi lähemalt tutvustatakse. Ajaveebi tasub kiigata ka neil, kelle jaoks nimetatud saared on juba käidud-nähtud – kahest loost koosnevas artiklisarjas tutvustatakse ka vähem tuntud saarekesi. Aga olge hoiatatud – lugemine võib tekitada tõsist reipalavikku!

Täpsemalt vaata <http://www.estravel.ee/ uudised/tag/vahemeri/>.

RIINA SUHOTSKAJA KUTSUB

**5. AUGUST 2012
ROCCA AL MARE,
TALLINN**

Tallegg Tallinna Naistejooks

Registreeru aadressil
www.xtsport.ee

Maxim Petrichuk | Dreamstime

Värskenes Estraveli seiklusreiside valik

Kas su adrenaliinijanu on keskmisest suurem ja sa ootad reisilt midagi ägedamat kui tavaline linnaekskursioon? Estravelil on suur valik erinevaid seiklus- ja spordireise nii Eesti kui ka välismaistelt reiskorraldajatelt. Enamik reise on ka tavainimesele jõukohased ning karta neid ei maksa.

Kuidas tundub näiteks safari Tansaania akaatsiametsades või parvesafari meie oma Vöhandu jõel? Või näiteks aastavahetus Prantsuse Polüneesias? Need on ainult paar näidet, tegelikult on adrenaliinimaiaste koostööpartnerite reisivalik pea lõputu. Uuri uudiseid www.estravel.ee/seiklusreisid.

Uus traditsiooniline eesti köök

Olde Hansa avas oma kõrvalmajas Vanaturu kaelas läbinisti eestilikku toitu pakkuva söögikoha, kus ehe ja mahe kohalik tooraine, elava tule peal mooritud toidud, ülisõbralik teenijapere ja vana hea rootsi aja õhkkond teevad õnnelikuks nii eestlaste kui ka võõramaalt tulnud külaliste kohud ja hinged.

Külalisi ootavad Glad Estlanderil neli söömingusaali soklikorrusel suurem (28 kohta) ja väiksem saal (13 kohta) ning esimesel korrusel Diele (76 kohta) ja Dörnse saal (28 kohta).

Kevadine puhkus Saka mõisas 50% soodsam

Esimesed päikeselisemad kevadpäevad toovad naeratuse näole ja pakuvad hommikul ekstrakoguse energiat. Värskusega aitab laadida ka mõnus puhkusepakett Saka mõisas, mille hind kahele algab 59 eurost (tavahind 118). Pakett kahele sisaldab majutust Saka mõisa standardtoas koos hommikusöögiga ja hommikumantlite kasutusega, basseini ja leilisauna kasutust (1,5 h), niisutatavat näoprotseduuri mõlemale (15 min) ning solaariumikülastust (5 min).

Põhja-Eesti pankrannikul asuv romantiline Saka Hotel & SPA mõisahotell ootab kevadist eripakkumist nautima kuni 31.05.2012.

Saka Hotel & SPA

Scandic Rannahotell

Teatripakett Rannahotellis

Pärnu Rannahotell on üks meie suvepealinna sümboleid, kuid kuni õhk ja merevesi veel soojenevad, saab Pärnus aega sisustada teatrikülastusega ja ööbida legendaarses hotellis ranna piiril. Endla teatripaketi hind kahele ööbimisega Scandic Rannahotellis algab 75 eurost. Pakett sisaldab lisaks majutusele ja hommikusöögile kahte piletit vabalt valitud etendusele Endla teatris. Est-ravel soovib vaadata 30. märtsil esietendunud lavastust "Sinikad", mis räägib ühiskondlikust ja sotsiaalsest survest olla kõiges täiuslik – kuulekas kodanik, ideaalne abikaasa ja lapsevanem. Pakkumine kehtib kuni 19.05.2012.

Mõisarahva kevadpuhkus Sagadis

Sagadi pakub kõigile, kellele meeldib ajalooliste mõisate suursugusus, kevadist puhkusepaketti Lahemaal maksumusega kahele alates 95 eurost (tavahind 122). Hinnas on majutus koos hommikusöögiga ning mitmekäiguline õhtusöök, kus maitsemeeli teritatakse marineeritud küülikumaksaga, pakutakse põdraliha kukeeseene-köögiviljaraguud ning lõpetuseks Sagadi majakooki. Toidu nautimisele lisaks on võimalik harrastada tervisesporti, laenutades kõnnikeppe või jalgrattaid. Pakkumine kehtib kuni 13.05.2012. 23. aprillist on uues *à la carte* menüüs hõrgutised ulukilihist, lisaks kuldkaardiomanikele hinnatud porgandikook poole hinnaga! Lisaks võimalus osaleda kolme mõisa toidutuuril ja järgmise mõisapuhkuse loomisises.

Sagadi mõis

Kogu perele tasuta reisikindlustus GOLD krediitkaardiga

Gold krediitkaart on usaldusväärne maksevahend
nii Eestis kui ka välismaal ning annab Sulle lisahüvesid:

- TASUTA reisikindlustus kogu perele
- Tangi, poodle ja söö SOODSAMALT
- Swedbanki PREEMIAPUNKTID kogunevad kiiremini

Tutvu eripakkumistega
www.swedbank.ee/premium

Leia oma vajadustele vastav krediitkaart
www.swedbank.ee/krediitkaart

Naudi
vabadust!

Riia

Meie lõunanaaber on end tänavu kuulutanud Baltimaade toidupealinnaks, selle väite paikapidavust tasub kindlasti kontrollima minna. Linna restoranid õpetavad külalistele Läti toiduainete aastaringi, lisades igal kuul menüüsse mõned erilised kohalikud tooted. Ega need palju Eesti omadest erine, näiteks on aprillis põhirõhk kase- ja vaht-ramahlal, mais kevadistel taimedel, juunis maasikatel, juulis värskel kartulil, augustis metsahõrgutistel (seened ja marjad), kuid detsembris keskenduvad kokad Riia palsamile, millele meil pole midagi vastu panna. Vahele jäävad sügisannid ja kala oktoobris.

Projektist „Vaimustavalt hõrk sihtkoht Riia“ leiad rohkem teavet www.liveriga.com/en/5090-products-calendar.

Nice ja Venezia

Mitte seepärast, et Estonian Air kutsus neid Nizzaks ja Veneetsiaks, aga et ta sinna vastavalt mai algusest septembri lõpuni ja juuni teisest nädalast augusti lõpuni lendab. Kui juba saab, tasub kohustusliku programmi kõrval ka kultuurikalendrit kaeda. Avastad, et Cannes'is esineb 25. juulil Nigel Kennedy, või juuli keskel Veneziast poolesaja kilomeetri kaugusel Piazzola sul Brentas plejaad kuulsusi Hydrogen Festivalil: Sting, Alanis Morissette, Cult, Ben Harper, Billy Idol ja Cranberries.

Stockholm

Milline on sinu meelest meie aja suurim innovatsioon? Arvuti või seep? Elekter või püssirohi? Rootsi teadus- ja tehnoloogiamuuseum lasi rahval arvamusel ritta panna ja koostas sajast objektist koosneva näituse 2000 ruutmeetril. Mine vaata asju, mida sa täna endastmõistetavaks pead. Lisateavet www.100innovationer.com ja www.tekniskamuseet.se.

Ööjooksudest oled kuulnud? Stockholmis alustati sellega juba 30 aastat tagasi ja tänavune Midnattsloppet leiab aset 18. augustil. Laienetud on teistesegi linnadesse, vaata www.midnattsloppet.com. Eestis korraldatakse ööjooksu muide Rakveres, tänavu linnapäevade ajal 8. juunil, sellest loe www.eestimaraton.ee.

Tänavused kultuuripealinnad

Mullu norisid ajakirjanikud Tallinna kallal, küsides mujal Euroopas inimestelt tänavu kultuuripealinnade nimesid, aga kes oskab Eestis tänavusi nimetada? Ah? Nendeks on Põhja-Portugalis Porto lähistel asuv nooruslike kohalikega, ent muidu UNESCO pärandisse arvatud kesusega väikelinn Guimarães ning teiseks Sloveenia Tartuga (isegi linnade lipud-vapid on identsed) võrreldav Maribor. Mõlema pealinna kultuurikalendris on sama raske orienteeruda kui viimati meil, sest üritusi on lihtsalt üle mõistuse palju. Igal juhul aitavad kultuuripealinnad otsustada, kui pole vähimatki aimu, kuhu kanti tänavu sammud seada. Vaata üritustest täpsemalt www.maribor2012.eu ja www.guimaraes2012.pt.

Like A Local linnajuht

Kui sa siit lehekülgedelt ideid ei saanud, kuhu kodus või vööramaal minna, vaata uut interaktiivset reisi-juhti Like A Local Guide! Ettevõtlikud Eesti noored Ülane Vilumets ja Kalev Külaase loovad "Ajujahi" konkursil idufirma rakendust, mis aitab kõikjal leida need paigad, kus käivad kohalikud inimesed.

Reisiplaanija töötab nii, et esmalt valid sa kodulehel sihtkoha, siis oma reisiatüübi ja eesmärgi ning sulle avanevadki sobivaimad kohad, kus süüa, pidutseda, vaimu panna, ostelda, magada jpm. Oma praeguses arengufaasis jagab sait soovitusi kuue linna kohta ja pole veel ülemäära mobiilsõbralik, aga küll ta areneb. Valminud reisijuhi saad praegu ilusasti koos asukohakaardi ja lahtiolekuaegade ja kontaktiga välja printida, telefoni saata või iPadis kasutada.

Like A Local Guide garanteerib, et tema nimi pole üksnes sõnakõlks, vaid kõik tekstid kirjutavadki kohalikud, välistatakse turundustekstid, turistilõksud ning isegi reklaamiteenuseid saavad tulevikus kasutada vaid kohalike poolt lisatud ettevõtted.

Testi rakenduse kvaliteeti näiteks Tallinnaga. Kui seal on sinu lemmikohad, ongi tegu sulle sobiva rakendusega ka mujal. Kui mitte, võid Lonely Planetiga edasi rännata, sa ei ole lahe ja sinna pole midagi parata.

Loodame, et uus reisijuht liiga populaarseks ei saa, sest siis peavad kohalikud ju omale uued paigad otsima.

Uuri ja kasuta www.likealocalguide.com.

Festivalid!

Nägid, mis preili Gaga pilet Tallinnas maksab? Röövimise ärahoidmiseks paki plätud, kummikud ja piip matkabussi ning mine parem mõnele Euroopa festivalile, kus päevapilet maksab sama palju ja pass paar korda rohkem, ent artiste on kümneid kordi enam. Kel suveplaanid tegemata (ja kus veel pileteid järele), neile meenutuseks natuke kuupäevi. **ROCK WERCHTER** Brüsseli lähistel 28.06–01.07, laval teiste seas Regina Spektor, Cypress Hill, Lana del Ray, Simple Minds, Elbow, The Cure, Beirut, Florence and the Machine, Pearl Jam, Red Hot Chili Peppers ja Noel Gallagheri punt. Vaata www.rockwerchter.be.

Vintageclap

Andreas Houmann

Kohe Werchteri järele algaval legendaarsel **ROSKILDE** festivalil Taanis näeb osalt samu artiste, aga ka teisi: Bruce Springsteen, Björk, Bon Iver, Wiz Khalifa jpt. Vaata www.roskilde-festival.dk.

anna inauistin

Veel lähemal näeb taas osalt samu esinejaid Eesti piiri lähedal Salacgriva muusikafool **POSITIVUS**, mis algab tänavu 20. juulil. Teiste seas on reas Keane, The Vaccines, Instrumenti, King Charles ja Niki & The Dove. Lisa www.positivusfestival.com.

Ja lõpuks soovitame taas meie oma hubast **SCHILLINGUT** Kilingi-Nõmmel 7. juulil, kus on esimeste esinejatena välja kuulutatud Sean Nicholas Savage, Hayvanlar Alemi, The Retuses ja Väljasõit Rohelisse. Toitlustab Põhjaka mõisa restoran! Lisa www.schillinguee.ee.

Tõsi, Lady Gagat ei näe vist ühelgi festivalil. Glastonburyl ta kunagi esines, aga seda ennastki tänavu ei toimu.

Tekst ja pildid **KARL-KRISTJAN NIGESSEN**

Müts Londonist

Mad hatter. "Leidub teil siin poes mõni selline?" küsin noormehelt, kes Londoni väärika ajaloo mütsiäris leti taga seisab. "Mina oleni," vastab oma tööst silmapaistvat rõõmu tundev tegelane. Ilmselgelt olen sattunud õigesse kohta, ma ei ole ju reisile tulnud šoppama, vaid siiski argirutiinist välja astuma. Samas kuluks mulle ära üks korralik müts. Jermyn Street, maskuliinse keskkonna ja sajan-ditepikkuse meesterõivaste äri traditsiooniga (eriti särgivalmistajate) kaubatanav, on selle ostmiseks just õige koht.

Üle saja aasta ulatava ajaloo Bates'i mütsiäri oleks paar aastat tagasi kinnisvaraarenduse tõttu peaaegu tegevuse lõpetanud, ent leidis uue pesa särgivalmistaja Hilditch Et Key tiiva all. Maast laeni riulid sisaldavad kõike, mida üks härra Inglismaal pähe vajab, alates formaalsest kõvakübarast kuni rutiinivaba sonini. Viimane on see, mida ma otsin. Korralikust inglise villasest, minu peakoluga sobiva vormiga ning toonilt väikese meeldetuletava hoiatusena sinna kanti, kuhu jääb mu lemmikülikond, mis mulle enam ammu selga ei mahu.

Hull kübarsepp võtab mu peamöödu ning otsib välja portsu sellele vastavaid mütsi.

Proovin uudishimust pähe Sherlock'i *deerstalker*'it, pikemalt silitan teist lõua alt kinnikäivat isendit *rally cap*'i ja peatun lõpuks kuu-eosalisel sonil, mille kohta poe kodukas väidab "*the most comfortable cap around*". Nõus!

Minu otsinguid jälgib riulist varasema generatsiooni kübarseppade kass, kellest lahkumine oli poepidajatele sedavõrd raske, et loomakesest pärast tema surma topis valmistati. Sama kassi tähelepaneliku pilgu all on mütsi proovinud ka näiteks David Bowie. Miskipärast tundub mulle, et tema valis mõne uljama kaabu.

Ja kui sa vajad natuke *posh*'imat mütsipoodi, siis ümber nurga St. James'i tänavas on Lock Hatters, kust Wales'i prints ja veel trobikond olulisi ninasid mütsi ostavad. Lock'il on ka kübarad prouadele. Tolle poe kuulsaimaks tooteks on siiski meestemüts – ümara vormiga kõvakübar *bowler*, mida Lock ise küll ajaloolistel põhjustel *coke*'iks nimetab. Toosama, mida te teate kuuluvat Charlie Chaplini ikoonilise kuvandi juurde, ja just siin poes müüdi esimene selline mütsiklassik. Mul oleks tegelikult vaja *coke*'i ratsanikele mõeldud tugevdatud versiooni, pistaks teise uhkelt pähe, kui ma korra aastas mõne piisavalt väärika hobuse selga satun ...

Sagadi – 500 aastat külalislahkust!

Mõisapuhkus Sagadis

Sagadi mõis on paradiis romantikutele, peredele ja loodushuvilistele kaunis Lahemaa Rahvusparkis.

500 aastat külalislahkust

Suursugune 18. sajandist pärinev Sagadi härrastemaja oli vanasti mõisahärra ja tema pere koduks. Siin võeti vastu külalisi, korraldati külluslikke pidusid ning otsustati mõisa ja talupoegade saatuse üle.

Tänasel päeval on härrastemaja külastajatele avatud kui mõis-muuseum, eksponeerides mõisaarhitektuuri ja -interjöörü koos ajastutruu mööbliga. Sagadi mõis on armastatud paik ka pulmade, pidulikke vastuvõttude ja konverentside korraldamiseks.

Loodusega sinasõbraks

Endises ait-tõllakuuris on end sisse seadnud Eesti ainus metsamuuseum. Põnevad ja interaktiivsed väljapanekud tutvustavad külalistele metsa kui üht meie suurimat väärtust. Metsamuuseumi hoones asub ka muuseumipood. Lahemaa loodusega lähemalt tutvumiseks laenutame jalgrattaid või pakume abiks kogenud loodusgiidi.

Muuseumid on külalistele avatud 1. maist 31. oktoobrini kell 10.00–18.00

Kosutav puhkus

Mõisa hotell ja restoran pakuvad teelistele lõõgastust ja võrratut maitseelamust.

Hotellis on 28 numbrituba, neist 10 päikeselise terrassiga ja võrratu vaatega siseõuele. Tõeliselt eriline, loodusest pärit ravimtaimedega massaaž peletab väsimuse.

A la carte restoran vallutab teie südame rikkaliku ulukiliha ja metsaandide valikuga, inspireerituna loodusest ja kohalikust toorainest.

80-külalist mahutav restoran on avatud iga päev 12.00–22.00.

Põnevad tegevused

Mõisaajaloo legendide ja kommetega seotud seikluslikud programmid ning looduse saladustesse süüvivad avastusretked on põnevaks vahelduseks nii puhkusele kui tõisele ettevõtmisele. Sisukad seletused leiad meie kodulehelt.

Saa osa ka Sagadi suvesündmustest!

Öömuuseumid

4., 11., 18., ja 25. juulil Põnevad loengud ja kaunis muusika käsikäes võrratu interjööriga hämaras mõisahäärberis

Puupäevad

4. ja 5. augustil Isetegemise rõõmu täis päevad annavad edasi puu soojuse ja positiivse energia kogu mõisakompleksis

Seenenäitus

8. ja 9. septembril Kõik metsas kasvavad seenemaailma kaunid, ohtlikud ja maitsevaimad esindajad on põnevaks näituseks üles seatud metsamuuseumi õues.

Kolme mõisa toidutuur

Osale septembri lõpuni ja võida eksklusiivne mõisapuhkuse pakett!

+372 676 7888
sagadi.hotell@rmk.ee
www.sagadi.ee

“Illa illa illa, Villa maravilla!” – mäletate, kuidas rõkkasid tribüünid ja teleriesised kogu maailmas, kui Hispaania jalgpalli imemees David Villa skooris 2010. aasta maailmameistrivõistluste ajal ühe uskumatu värava teise järel? Algupärane riim on aga aastasadu vanem ja kõlab nii: “El que no ha visto Sevilla, no ha visto maravilla” – kes pole näinud Sevillat, pole näinud imet. Mari Kodres nägi.

Robert Paul Van Beets | Dreamstime

Sevilla

ja kuldaja rokenroll

Tekst **MARI KODRES**

Antonio Jodice | Dreamstime

Andaluusia enam kui 700 000 elanikuga pealinn on olnud uhke, lausa ülevoolav nagu kohalikud flamenkorõivad kogu oma ajaloo vältel. Kivisse raiutud ajaloo kõrval teevad Sevilla tõeliselt imeliseks siinsed inimesed ja nende elustiil. Kuidas kuldaeg, kaasag ja rokenroll Guadalquiviri jõe kallastel kokku kõlavad, saab aimu juba paaripäevase visiidi jooksul.

SEVILLA KUULSUSRIKAST MINEVIKKU SAAB SISSE AHMIDA IGAL SAMMUL. Linna sümboliteks on Hispaania suurim pühakoda Sevilla katedraal ning selle kellatorn, mauride ajal minaretiks ehitatud Giralda. Katedraalis asub ka Kolumbuse hauamüürik, milles on väidetavalt suurmehe maised jäänused, aga muinasjuttude vestmine pole levinud mitte ainult Andaluusia öös, vaid ka päevas – nii et seda juttu ei maksa kuigi tõsiselt võtta. 98 meetrit kõrge Giralda on *sevillano*'dele nagu Oleviste kirik tallinlastele; ei peeta heaks tooniks ehitada sellest kõrgemaid hooneid.

Katedraalist mõnisada meetrit eemal asub Real Alcázar'i palee, mis jääb oma uhkusele alla vaid Alhambrale Granadas. Teispool paleed ning selle aedu on mõnus ringi uidata ja ekselda Barrio de Santa Cruzis ehk vanas juudi linnajaos. Jõe ääres Puente de San Telmo juures seisab Torre de Oro ehk Kuldne Torn, mis oli keskajal vangla ▶

Sevilla Alcázar on üks esinduslikumaid *mudéjar*'i ehk Andaluusia vallutanud mauride arhitektuuri näiteid kogu Hispaanias.

Brandus Dan Lucian | Dreamstime

Doña María de Padilla "vannid" (baños) ehk vihma-veetsisternid Alcázaris all. Doña María de Padilla on Sevilla puhtuse ja vooeluslikkuse sümboliks.

Parkimisvihje

Sevilla liiklussüsteem on korraga nii keeruline kui lihtne – vanalinnas liigelda on jalgrattaga vaid natuke vähem ebamugav kui autoga, tühjad kitsad-käänulised tänavad vahelduvad kärrarikaste, rahvast pungil platsidega. Vanalinna ümbritseb sõõrina aga mitmerealine maantee, mille ääres on hinnalised tasuta parkimiskohad. Kuigi teel, mis eri osades kannab erinevat nime (aga rahvas ütleb selle kohta tavaliselt lihtsalt Torneo), on pikkust umbes üheksa kilomeerit, käib vabadele parkimiskohtadele tõeline jaht. Siin jahivad enesele sotsiaalse töökoha leiutanud noormehed autojuhte. Väikese tasu eest leidub parkimiskoht ... Kui teil siiski õnnestub olla iseenda parim abimees, võite kiirelt, käsi ees, liginevaid ametimehi eirata.

ning hiljem valvetorniks Ladina–Ameerikast toodud kullale ning muule kallile kraamile.

VAATAMATA ANDALUUSIA ÜLDISELT KÖRBELISELE MAASTIKULE on Sevilla roheline ja lopsakas linn. Sellest saab kõige paremini aimu vanalinna ääres paiknevas suures Maria Luisa pargis, mis muudeti 1929. aasta Iberoameerika maailmanäituse ajaks erinevate hoonete, purskkaevude ja mitmekesise taimeistikuga puhkealaks.

Traditsioonide seas ei ole võrdset lihavõtte-nädalale ehk Semana Santale, milleks tehakse ettevalmistusi poole aasta vältel. Jeesuse maise elu viimane nädal mängitakse Sevillas läbi filigraanse pühendumusega. Kõigil päevil täidavad tänavaid erinevad protsessioonid ehk religioossed rongkäigud, mis on Sevilla kõrval kõige külluslikumad Málagas. Linnas on kokku 55 usuvannaskonda ning mõnes neist on liikmeid mitu tuhat – ainuüksi see annab aimu Semana Santa protsessiooni-dest mastaapsusest.

TÕELINE RÕÖMUPÜHA, HISPANIA STILIS FIESTA, ON AGA FERIA DE ABRIL, mis toob kõrged temperatuurid, ojadena voolava sangria, kuhilate kaupa flamenkokeite ja sadu hobuseid ning nädal aega hommikuni kestvad peod.

Kui ma tahaksin mürgine olla, siis võiksin väita, et *maravilla* on Sevilla puhul näiteks see, et

Mart Kodres

Sevici

Seviciks (sulam Sevillast ja *bicicleta*st) kutsutakse viimased paar aastat Sevillas populaarsust võitnud linnarataste süsteemi. Punavalgeid rattaid võib leida 250st üle linna pillutatust parklast, kus leidub kohti 2500 raudhobule. Tavaturistile piisab Sevillaga ratastel tutvumiseks ilmselt seitsmepäevase kasutusõiguse ostmisest, mis kergendab kukrut korraga 10 euro võrra. Tagatisraha 150 eurot võetakse sarnaselt autorendiga maha krediitkaardilt ja kui ratas pärast vanalinna tänavatel rappumist veel ühes tükis on, siis saab summa tagasi.

www.sevici.es

2009. aastal avati esimene, väike osa metroost, millest linnarahvas oli unistanud juba üle kümne aasta. Aga ma ei taha olla mürgine, sest Sevilla lihtsalt ei lase seda olla. Kui, siis lubaks ta siinset kirgede möllu arvestades olla seda ainult armukadedusest.

LOETLEN KIIRELT MÕTTES MÕNED SEVILLA ARENGUHÜPPED. Viis aastat tagasi käivitati trammiliin, mis viib Prado de San Sebastiani juurest Plaza Nueva ni ja mille valmimisse samuti paljud ei uskunud (ja mis läks esimese reisi ajal ka korra katki). Viimaste aastate jooksul on korrastatud rattateede võrk, mis teeb Sevillas liiklemise oluliselt mugavamaks. Kaardimakseterminale on siginenud juba mitmesse nurgapoodi ja kes oleks võinud mõned aastad tagasi arvata, et katedraali pileteid saab osta internetist! Ka hotellide või külaliskorterite wifi on siinmail juba sagedasem külaline kui euroametnike tööpõllul Brüsselis.

Raske on ka ette kujutada, et Sevilla ülikooli – ehk vana tubakavabriku, mille ukSED on kõigile avatud ja jahedad sisehoovid väärt pelgupaik põrgukuumuse eest – kõrvalt möödud lai promenaad oli vähem kui kümme aastat tagasi tolmune autotee. Guadalquiviri-äärne võsa on alates Puente de San Telmost asendunud laia jalutus- ja jalgrattateega.

SIIT SAAB HÜPATA JÕEKRUIISILE VÕI KÕLGUTADA LIHTSALT KALDAÄÄRSEL JALGA – lastes mööduda Sevilla ▶

Tere tulemast Viking Line'i maailma!

- Alati parimad pakkumised:
- Päevakruisid
- Autopaketid
- Liinireisid
- Hotellipaketid

Avatud uus müügiesindus otse Tallinna südalinnas, aadressil Hobujaama 4.
Info ja broneerimine telefonil 666 3966 või booking@vikingline.ee

VIKING LINE

www.vikingline.ee

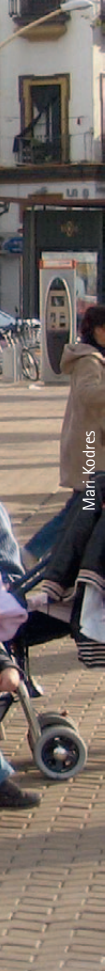
¡Ay carramba, Carmen!

Carmen, kelle nimi on korruga nii saatusliku naisekuju kui hispaanlanna sünonüüm, oli tegelikult Trianast pärit mustlasverd neiu. Üks võimalus on Carmenil loosse sisse elada flamenco-ooperi kaudu ehk üdiandaluusalikult. Teatro Salvador Tavora ehk Teatro la Cuadra on Sevilla kesklinnast pisut eemal vanas tööstuslinnakus asuv black box, mis on oma nime saanud Hispaania ühe kuulsama ja tuntuma flamenco-uuendaja järgi. Flamenco-ooper on üldse muidugi omaette ooper, siin on orkestriks pasunad ja trummid ning kirge lööb eeskätt tantsijate kingakontsadest ning miimikast. Teatris võib käia või mitte, aga kindlasti tasuks end lasta kirklikku unustusse veedelda Carlos Saura 1983. aasta "Carmenil", mis on osa tema kuulsast flamenkofilmide triloogiast. Kui aga Carmenil asemel huvitab lihtsalt flamenco, siis tasub sisse astuda La Carboneriasse Leviesi tänaval, kus pakutakse tasuta flamencoetendusi igal öhtul. Kes kunsti tõeliselt hinnata oskab, sellel pole kindlasti rahast kahju El Arenali tablo'o ehk flamenco-körtsis. www.teatrolacuadra.com ja www.tablaoelarenal.com

Tänaval, baarides ja kohvikutes tunnevad end kodus kõik, sülelastest vanuriteni, ehast koiduni.
¡ A la calle! – Tänavale!

spordimeestel, keda ei paista keskpäevase treeningu ajal heidutavat ka 40-kraadised temperatuurid. Täna Hispaania ainukese jõesadamalinna vetel libiseb mööda sõudekoondis ja vastaskaldal on terves pikkuses jälgitav calle Betis, kus öö saabudes avavad end kümned tikutopsisuurused baarid ja diskoteegid. Enam pole vaja üle Isabel II suur-suguse liivakarva silla Triana linnajakku sisenedes silgata autode vahel, kuna ka calle San Jacinto on muudetud ainult jalakäigutänavaks, mida ääristavad kohvikud ja kauplused.

Kriisiaastatel on uue kuue saanud Sevilla arhitekti, ka maailmas nime teinud Vasquez Consuegra nägemuse järgi taastatud Palacio de San Telmo, mis on kodus Andaluusia parlamendile ehk Junta de Andalucía'le. Consuegra loominguga saab lähemalt tutvuda Isla de la Cartujal, kus asub tema poolt vanast kloostrist transformeeritud Andaluusia Kaasaegse Kunsti Keskus (C.A.A.C.). Kunagise eraldatud jõesaare elluäratamine algas 1980. aastate lõpus, mil valmistuti 1992. aasta EXPO maailmanäituseks. Lisaks paljudele suurejoonelistele rohkem ja vähem õnnestunud hoonetele asub Cartujal ka kõigi Hispaania laste unistustemaa ehk Isla Mágica. Siin on disneylandilikus võtmes näidatud 16. sajandi Ladina-Ameerika olustikku ja vallutamist hispaanlaste poolt. Kuna suur osa lõbutsemisest

Mari Kodres

on seotud veega, siis tasub siin kuumal suvepäeval ka lihtsalt kosutust otsida.

KUI LAIAS LAASTUS ON SEVILLA OLNUD 1990. AASTATE ALGUSEST ÜKS SUUR E HITUSTANDER, SIIS VANALINN ON JÄÄNUD ENAMJAOLT PUUTUMATA. Ühe väga suure erandiga – lõpuks on valmis saanud Plaza de la Encarnación, mis haigutas alates 2005. aastast nagu suur auk otse keset vanalinna. Tulemus oli ootamist väärt ja Espacio Metropol Parasol – ehk nagu kohalikud ütlevad, lihtsalt Setas ehk Seened – on määrmärk, mille saab kanda uhkusega Sevilla kaardile, ja just selliseks magnetiks oli ta algusest peale plaanitud. Saksa arhitekti Jürgen Mayeri ehitus koosneb kuuest kosmilisest, hiiglaslikust seenest (rahvasuu ju ei valeta ja leiab alati kõige tabavama nime).

Ronid seene sisse, sõidad liftiga üles ja tunned end võib-olla natuke nagu Neil Armstrong, kui ta käis esimest korda kuul. Rääkides kadunud aegadest, siis tänaseks on linnapildist peaaegu täiesti kadunud *botellón*, mis tähistas lihtsalt tänaval oma alkoholi joomist. Kui see 2006. aastal kogu Andaluusias keelati, järgnesid kohe tudengite meeleavaldused, muidugi tuhandete inimeste osalusel toimunud protesti-*botellón*'ide kujul. Lõpuks mõistis ka politsei, et see on inimestesse sama sügavalt sisse juurdunud tänavakultuuri ilming nagu kõrtsuskäik, ning reeglite rikkumise peale pigistatakse sageli silm kinni – näiteks Alameda de Herculese alleel, mis on Plaza de Alfalfa kõrval vanalinna boheemikumaid kante.

Väga märgatavalt on nii Sevillas kui ka kogu Hispaanias vähenenud suitsetamine. Siseruumides suitsukeelu sisseviimine jäi üheks viimaseks positiivseks teoks, mille tänaseks lahkunud sotsialistist peaministri Jose Luis Rodriguez Zapatero valitsus ellu viia suutis.

LINNAS ON ALLES MÕNED ÜKSIKUD SKVOTID ja alternatiivkultuur elab edasi kogukonnakeskustes, üks tuntumatest – midagi meie tänaseks hingusele läinud Uue Maailma seltsimaja sarnast – on Centro Vecinal de Pumarejo Macarena linnajaos.

Frank Gärtner | Dreamstime

Sevilla

Ka sinust võib saada hispaania vanaema

... aga ainult juhul (*perdón*, pelgalt hispaanlasega abiellu astumisest siin ei piisa), kui suudad oma toiduvalmistamisioskusega ära petta päris Hispaania-*abuela*. Iga algus ei pruugi üldse olla raske, vaid vastupidi – lõbus ja mänguline. Hiljuti avas Sevillas ukсед hispaania toidu kursustele spetsialiseerunud kokakool Cooking Ole, kus mõnetunnise koolituse ajal saab kõrva taha panna hulga tarkusi alates sellest, mida pidada silmas õige oliiviõli valikul kuni väikeste trikkideni sangria valmistamisel (näiteks kuidas teha nii, et kõik puuviljad säilitaksid oma algse värvi ega muutuks ühtlaseks tumelillaks massiks). Valida saab Hispaania *tapas*'e, rahvustoitude ja veel mitme kursuse vahel.

www.cookingole.com

Aastal 2007, mil tulin oma senisest elukohast Madridist pooleks aastaks Sevillasse õppima, tundus mulle Sevilla omaenda traditsioonides marineerumisest riknenu. Viis aastat hiljem on mul hea meel, et ma eksisin ning Andaluusia pealinn on iseend taas avastades seisnud oma ülesannete kõrgusel. Traditsioonid on jäänud ning Giraldat, Feriat, Semana Santat armastatakse sama kirglikult kui varem, ent tänavatel on rohkem õhku, pilgus rohkem avarust. Mitte kogu maailm ei armasta enam Sevillat, vaid Sevilla on oma südant paotanud maailmale.

Olgu kuldaeg või kaasaeg, Sevilla on igavesti hingelt noor. Rokenroll ja *¡olé!* ■

Metropol Parasol. Seente (sirmikute) sees peidab end hea valikuga turg, Seente all aga saab tutvuda ehitusperioodil tehtud arheoloogiliste avastustega.

Mari Kodres

Vahel maksab pilk ka päris üles suunata ja efekti mõttes kaamerale värvid maha keerata – kontrastid töötavad.

Kui üks pilt on rohkem kui tuhat sõna, siis paar hästi valitud pilti võivad rääkida juba nii pika loo, et sõnadest jääb puudu. Väga lihtne on oma eksootilise reisi kustumatud muljed ja kirjeldamatud elamused igavaks kirevaks massiks muuta, palju on keerulisem reisist pildikeeles arusaadavat lugu rääkida. Kaarel Mikkin jagab kogemusi.

Klõpsides **Koreas** Mis lugu nende reispiltidega on?

Tekst ja pildid **KAAREL MIKKIN**

Kui eesmärk on jutustada oma piltidega lugu, siis esiteks – kronoloogiline ja faktiline järjepidevus (mis päeval, kellega ja kus täpselt sa käisid) ei huvita enamasti kedagi, kes ise seal polnud. Teiseks – piltide seast valiku tegemine on tõesti raske, sest tegijal on nedega alati oma emotsionaalne suhe, mis vaatajatel puudub – seetõttu on pildist saadav esmamulje erinev. Jah, valus tõde on see, et vähesed vaatajad viitsivad süveneda, mistõttu peaks oma pildiõhtu või veebigalerii valikut tehes sellega arvestama. Ja kolmandaks kõige tähtsam – alustuseks võiks läbi mõelda, kellele ja mis lugu sa oma piltidega tahad rääkida, sest ühest ja samast kaameratäiest reisifotodest saab väga erinevaid lugusid vesta.

Käisin ise kevade saabudes Lõuna-Koreas nädalasel äri-visiidil, mille tulemusena tekkis poolkogemata terve ports pildivalikuid, millest igauks räägib oma lugu.

ESIMENE LUGU oli otsereportaaz Facebookis, kus panin albumisse “Käisin koreaga jalutamas” jooksvalt iga päeva lõpetuseks üles kolm-neli värvikamat hetke oma reisist, näitamaks, kui kaugel ja huvitaval maal ma olen (vt <http://on.fb.me/lbFNKJ>).

TEINE LUGU rääkis ärijuttu, kajastades kohtumisi ja üritusi, millel oma delegatsiooniga viibisime – otsast lõpuni asjalik ja formaalne (Disainikeskuse galerii <http://bit.ly/lbGFRR>).

KOLMAS LUGU tekkis iseenesest, kui märkas in aeg-ajalt oma kinganinasid uue panoraamkaamera kaadrisse sattumas. Alguses juhuslikult, hiljem juba väga teadlikult. Teiste seas mõjused need pildid kentsakalt, ent kambakesti koos annavad kena kollektiooni kokku. Neist sündis Facebooki album “Kaarel Mikkin looking at things”, mis saab järgmiste reiside jooksul ohtralt täiendust (vt <http://on.fb.me/HEUt5G>).

NELJAS JA KÕIGE PIKEM LUGU oli mu reisikaaslastele, mis andis ühisel vaatamisel suurelt ekraanilt koos taustamuusikaga värvika kronoloogilise ülevaate meie käikudest ja seikadest, nii valgus kui pimedas. Sellises mahus ja valikus see vaevalt kellelegi teisele väga huvitav tundub.

VIIES LUGU sündis BestMarketingi artikli juurde, mis üritas värvikamate hetkedega tasakaalustada muidu asjalikku ja tõsist tööjuttu (vt <http://bit.ly/l1XKzp>).

KUUES LUGU laiub teie ees kahel lehel ning räägib mu uuest imelisest Fuji X10 kompaktkamerast. See on absoluutselt parim kaamera, mida eales kaugel reisil kaasas olen tassinud, ning uskuge, ma olen ka oma 15 kg fotokotiga piisavalt matkanud.

SEITSMES LUGU on kindlasti rääkida telefoniga tehtud piltidel, sest reisi lõpuks kogunes ka sinna terve ports huvitavaid kaadreid.

◀ Taksojuht Samsungi roolis. Pilti saab teha igal pool ning ei tohi peljata oma kaamerat vajadusel ka teisele inimesele nina alla suruda, et parem pilt saada. Kui talle see ei meeldi, siis ta ütleb. Kui see ei teda ei häiri, võid saada suurepärase pildi!

▼ Pilt ei pea alati isegi terav olema, et lugu vesta. Teinekord on "ebaõnnestund" pilt meeleolukam kui klassikaliselt korrektne. Õine tänav Seulis on piisavalt värvikas ka sellisel kujul.

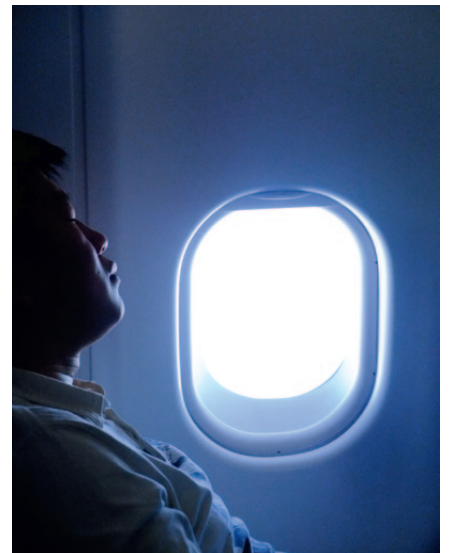

◀ Autoportree. Mu reisikaamera pildistab võr-
ratuid panoraame, aga miks teha neid alati
tavalisel viisil. Püstist panoraami on küll raske
eksponeerida, ent see pakub põneva vaatenur-
ga toimuval. Ja varbad saavad ka pildile!

▲ Värv ja muster on mu lemmikud. Neid leiab
igalt poolt, kas või kalaletilt.

▶ Ära häbene pilditegemisega vahete jäänud, tee
pilt ära ja pärast võid häbenenud. See, et tei-
sed näevad, kuidas sa hiilid, sätid ja võimled,
on täiesti OK, reeglina nad muhelevad kaasa.
Mine nii lähedale kui vaja ja tee klõps ära, ei
ole vaja oma 16X suumi peale lootma jääda.

▼ Fotograafil ei ole kunagi mugav. Tuleb ob-
jektiga kaasa liikuda, kuklasse hingata, üle
õla koogutada.

78 LENDU NÄDALAS **AASIASSE**

Lennake mööda kiiret õhuteed Helsingi kaudu Aasia suurlinnadesse.

**Esimene otselend Euroopast Hiina suurimasse linna Chongqingi
toimub 9. mail 2012.** Lisainfo Chongqingi kohta finnair.com/china.

FINNAIR
DESIGNED FOR YOU

Uhked ja moodsad hotellid suurlinna südames panevad paljusid unistama: oh, kui saaks seal veeta kas või mõne kuningliku öö! Priit Pullerits avastas Ameerika suuruselt kaheksandas linnas, et sädeleva fassaadi taga ei valitse sugugi alati muinasjutulised olud – et teinekord on palju meeldivam peatuda kõige lihtsamal motellis.

Küsitav luksus San Diegos

Tumedanahaline mees, oliivkarva pintsak seljas ja sonimüts peas, kummardus ettepoole ja vuristas läbi kõrvalistuja allalastud klaasiga autoakna: “Tere tulemast San Diego Marriott Marquis ja Marina hotelli!”

Niisugused uhkeldavalt pikad ja formaalselt külalislahked vastuvõtud tekitavad alati ebamugavust. Elu on õpetanud, et pole liiast kahtlustada: seda tüüpi tervitustega varjatakse abivalmidusega looritatud headmeelt, et näe, jälle ühed inimesed, kelle rahakotti saab kergendada. Teadagi, esiteks tõstavad tervitajad su auto pakiruumist välja kotid-kohvrid, vinnavad need kärule, sõidutavad liftiga üles numbritoa ukse ette – ja sa pead seepeale ilmutama siirast tänulikkust. Mõistagi abistajale dollareid pihku surudes. Teiseks pakuvad nad lahkelt abi su auto parkimiseks – ikka lisatasu eest, loomulikult.

Mul on endal kaks kätt küljes. Ma ei põlga nende kasutamist. Ja kui ma leidsin San Diegos probleemideta üles lahe-äärse Marriotti hotelli, küll leian hotellitaguses parklas autole ka parkimiskoha.

Ma ei leia, et see riivaks kuidagi mu eneseväärlikust, kui neljätärnihotellis ise endaga hakkama saan. Ennast abituna näidata on rikkurite privileeg.

Las ma olen siiski lõpuni aus: üks ma tundsin esimese hooga end heleda läikiva põrand ja hiiglaslike akendega hotellifuajees üksjagu ebamugavalt. Olin tulnud naisega mitmepäevase loodusseikluselt, startinud hommikul Anza-Borrego kõrbe tolmja liivaga südamest, võtnud sealt suuna lõunasse ning lähenenud San Diegole mööda Mehhiko piiri äärset kurvilist Campo maanteed. Mitmes kohas oli näha, kuidas üle mäekülje jookseb kõrge piiritara. Võrreldes nende ülikonnastatud, enda tähtsust tajuvate meeste ja ärikostüümistatud ning ülessätitud naistega, kes vestibüülis omavahel tõsiselt juttu näisid puhuvat, olime kui kaks äraeksinud kontvöörast kõrgseltskonna kokkusaamisel.

Aga ameeriklastel on see hea omadus, et enamasti – vähemalt avalikult – ei hinda nad sind riietuse järgi. Kui sul raha jätkub, et neljätärniga Marriotti 249-dollarilise kaheinimesetoa eest

Tekst **PRIIT PULLERITS**

maksta, siis keegi su välimuse peale viltu ei vaata ega küsimusi esita.

HEIDUTAV KESKKOND. Vanuselt kahekümnendate keskpäika jõudnud naisadministraator naeratas avalalt, kuid vuristas oma ilmselt surmatunnini pähekulunud teksti nagu automaadist. Olen ingliskeelses keskkonnas tundnud end alati muretult ja koduselt, kuid sedapuhku, oletan, läks kiirtempo jutust vähemalt kolmandik kaduma. Noogutasin talle tehtud osavõtlikkusega kaasa, sest mida üllatavat tal ikka öelda võis olla. Kuni ühel hetkel tabas kõrv, et ta räägib auto parkimisest ja et see maksab 26 dollarit ööpäevas.

“Stopp!” hüüdsin vahele. Seletasin, et ma ei vaja parkimiskohta, sest tagastan auto juba samal õhtul rendifirmale.

“Okei,” küsis administraator seepeale üle, “nii et te ei vaja siis parkimiskohta?”

“Täna, ei vaja,” kinnitasin üle.

San Diego Marriott Marquis ja Marina on noobel hotell, mis paistab oma kahe silinderja ▶

10 kohta, mida külastada San Diegos

Paljud, kes on käinud New Yorgis, kiidavad sealset Central Parki: milline roheline oas keset urbanistlikku kõrbe! Ütlen ausalt: Central Park on igav võrreldes **SAN DIEGO BALBOA PARGIGA**, kus asub 15 muuseumi ja 16 aeda, lisaks vabaõhu kontserdiväljak ning Londoni kuulsa Shakespeare'i-aegse Globe'i teatri järgi ehitatud Old Globe Theatre. Ligi pooleteist sajandi vanuses pargis võib uudistades vabalt veeta kaks-kolm päeva.

Balboa pargi kõrval laiub **SAN DIEGO ZOO**, maailma esinduslikumaid ja moodsamaid loomaaedu. Rohkem kui 800 liigi seas on tõbenumbriks pandad. Loomaaed on niivõrd suur, et selle külastamise hõlbustamiseks sõidavad seal liinibussid ning puude kohal kulgeb kõisraudtee.

Tänu pilvelõhkujatele on Ameerika suurlinnades alati **OMAETTE VAATAMISVÄÄRSU-SEKS KA KESKLINN**. Tõsi, San Diego kõrgeim hoone, One America Plaza, on kõigest 34-korruseline, sest rahvusvahelise lennujaama läheduse tõttu on kehtestatud ehitustele kõrguspiiranguks 152 meetrit. Kuna 30 hoonet ulatub aga siiski rohkem kui 300 jalga (91 meetrit) taeva poole, loovad nad üheskoos San Diegost mulje kui jõuliselt tukslevast metropolist.

4 Need, kellele meeldivad linnakärata jalutuskäigud vee ääres, seadku sammud San Diego lahe äärde sadamakülla (**SEAPORT VILLAGE**), kus leidub üle 70 poekese, galerii ja söögikoha.

Kes aga ihkab õhtuks pigem melu, mingi kesklinna ajaloolisse gaasilampide rajooni (**GASLAMP QUARTER**), kus ligi saja üle-eelmise sajandi lõpust pärit värvikireva fassaadi taga peituvad restoranid, kauplused ja ööklubid.

25-korruselise kiiskava torniga teiste laheäärsete kõrghoonete seas juba kaugelt silma. Tunnistan keertumata, et kui seal ööbimise eest poleks tasunud tööandja omanikfirma, vaid see tulnuks maksta isiklikust taskust, otsinuksin mõne soodsama majutuskohta. Ühtekokku kujunes Marriottis koos lisandunud maksudega kolme öö hinnaks 866 dollarit.

Aga ka parima tahtmise juures ei saa öelda, et suure raha eest tehtud vastutulelikkus oleks südant paitanud. Selliste kohtade iseloomustamiseks on inglise keeles paslik sõna *intimidating*, mis tähendab, et need ajavad oma suursugususega kananaha ihule. Sellistel puhkudel tuleb mulle alatasa meelde pooleteise kümnendi tagune juhtum New Yorgis, kui otsustasin pärast tööpäeva Newsweeki toimetuses astuda Viendal avenüül Bergdorf Goodmani luksuskaukade kaubamajja. Olin tuttavalt kuulnud, et see on peen koht, kus tasub ära käia – et pidi olema nagu muu-

Nende tagamõte, vähemalt nii mulle koitis, ja usun, et ma ei eksinud, oli heidutada mind edasi minemast.

seum. Mul olid viigipüksid jalas, hele triiksärk seljas, võib-olla isegi lips ees, ja üle öla rippus lihtne kott, mille oli mulle kinkinud Newsweeki ja Washington Posti majanduskolumnist Robert J. Samuelson. Kui ma mööda laia treppi endastmõistetaval sammul üles sammusin, astusid trepimademel ligi kaks hele-helesinises kostüümis saledat keskea alumist piiri kompavat ilusat naist, kes lahkelt naeratades tundsid huvi, et “sir, kas me saame teid aidata, kuhu te suundute?”. Nende tagamõte, vähemalt nii mulle koitis, ja usun, et ma ei eksinud, oli heidutada mind edasi minemast. Ju tabas nende vilunud silm hetkega ära, et mu viigipüksid ja triiksärk ja Samuelsoni kingitud kott ei maksa kokku ka nii palju, kui nende kaubamaja kõige-kõige odavam ese. Mis tähendab, et mul pole nende rahakate kundedekka asja, isegi uudistama mitte – äkki mõni noist veel märkab, et keegi on ühe suvalise tüübi sisse lasknud, ja siis jäeldab, et Bergdorf Goodman on täitsa alla käinud ning parem oleks siia edaspidi enam mitte tulla. Pobisesin kahele ikka veel heatahtlikult naeratavale naistöötajale – äkki võiks siit nendesuguste kohta tuua eesti keelde anglitsismi intimidaator, st heidutaja? –, et ega mul, jah, täna vist öieti aega olegi, et siin ringi vaadata, ja pöörasin pikema jututa ümber.

VINIMLIK VASTUVÕTT. Võrreldes Marriotti töötajate tehtult lugupidava fassaadiga olid California ja Arizona väikelinnade motellipidajad paljud südamlikumad ja meeldivamad. Vanas Ajo kaevanduslinnas peatusime La Siesta motellis (kõigi mugavustega majake 68 dollarit), kus olime veetnud ühe tapvalt kuuma suveöö ka kümme aastat tagasi. Saabusime tookord hilja, pimedas, ja kui kohta läksime küsima, jäeldas peremees, kes, nagu selgus, oli pärit Austraaliast, et oleme ▶

SUUR PÄIKESEVARJUTUS

AINULT APRILLI LÕPUNI

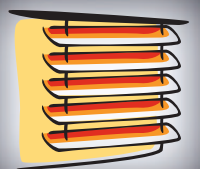
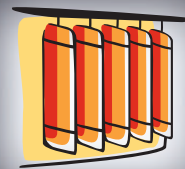
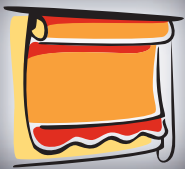
ruloode,
pimendavate ruloode,
voldikkardinate,
tekstiilkardinate,
lamellkardinate ja
ribakardinate

HINNAD ALL KUNI

-50%

Veluxi katuseaknakardinad
ainult kiirematele
KUNI

-81%

SUNOREKI SALONGID:

TALLINN Liivalaia 40, Mustamäe tee 5; **TARTU** Sõbra 54 (Turu Ärimaja);
PÄRNU Pikk 11 (De Lange Ärikeskus); **VILJANDI** Leola 53 (Home Gallery);
RAKVERE Rakvere vald Tõrremäe (Põhjakeskus); **JÕHVI** Narva mnt 141A (Kaspar Keskus);
KURESSAARE Tallinna mnt 30; **PROJEKTIMÜÜK** Pärnu mnt 130, Tallinn

www.sunorek.ee

Sadamakülast mööda kaldapealset põhja poole jalutades blokeerib avarad vaated peagi lennukikandja **U.S.S. MIDWAY** – see ei kaitse Ameerika piiri Mehhikoga, vaid on nüüd muuseum. Pange tähele, kui tillukesed tunduvad selle kõrval kaldapealised hooned.

Teisel pool lahte, kuhu pääseb üle Coronado silla, on kalli Coronado linnaosa uhkuseks punase katusega viktoriaanlikus stiilis luksuslik, lausa muinasjutuliselt mõjuv **HOTEL DEL CORONADO**. 1888. aastal liivaranna äärde püstitatud The Del'ist sai sajand tagasi Hollywoodi staaride lemmikpaiku, kus keeluseaduse aegu pidutsemas käia.

naiseaga kahekesi. Aga kui ta välja tuli, et näidata, kuhu auto parkida, ja nägi, et tagaistmel lösutab ka kaks väsinud last, ütles naerdes, et ah sa mait, oleks ma teadnud, et teid on neli, oleks saanud teilt palju rohkem küsida, ja rehmas käega. Hommikul, hoolimata saamata jäänud täistulust, lasi ta mu lastel oma laste mänguasju kasutada ning tegi välibasseinigi neile ettenähtust varem lahti. Nüüd küsisin noormehelt, kes La Siesta motellis vastu võttis, kuhu vana peremees on jäänud, ja kuulsin, et ta suri paar aastat tagasi. Samuti pärisin, mis on saanud tema tütrest, kes, kui ma ei eksi, mu poisile tookord pisut silma jäi, ja kuulsin, et tema on kolinud Tennesseeesse.

Väikestes kohtades räägitakse inimlikest asjadest, mitte sellest, et parkimine maksab 26 dollarit ja lemmikloomade tuppa võtmine 75.

Keset Anza-Borrego kõrbe peatusime Borrego Springsi väikelinna serval 1950. aastate stiilis Stanlunds Resorti motellis (kõigi mugavustega tuba 93 dollarit). Seal võttis meid vastu keskeas korpulentne naine, kes jagas lahkelt soovitusi kõige kohta, mida aga küsida oskasin. Oli näha,

Muidugi ei saa väita, et Marriotti kõrge hinna sees üldse midagi head poleks olnud.

kuidas tal oli siiralt hea meel, et saab aidata. Ta soovitas enne matkama minekut käia tingimata motelli õues basseinis end jahutamas. Ja õhtupoolikul, kui internetiühendusega tekkis tõrge, tuli jalamaid ise vaatama, mis lahti, ega lahkunud enne, kui oli veendunud, et ühendus töötab. See on see paljuräägitud Ameerika väikelinnade sõbralikkus.

Muidugi ei saa väita, et Marriotti kõrge hinna sees üldse midagi head poleks olnud. Paks-paks madrats oli küllap mugavaim, millele elus kunagi magama olen heitnud. Seinad ei kostnud läbi. Neljanda korruse aknast paistis ligi kolme ja poole kilomeetri pikkune Coronado sild, mis ühendab San Diegot poolsaare tipus asuva Coronado linnakesega, mis on üks kallemaid elukohti terves Ameerikas.

HOMMIKUNE ÜLLATUS. Kui olime kotid tuppa tassinud, naasime parklasse, et sõita autoga Balboa parki. Hotelliautoparkla valvur, vanem mees, küsis, kas parkimistasu läheb mu hotelliarvele või mitte. “Mul pole vähimatki aimu,” vastasin talle, ja ausalt. “Ma panin auto siia vaid pooleks tunniks, et kotid tuppa tõsta, ja nüüd sõidame Balboa parki.” Kuni tunniajaline parkimine maksis kuus dollarit. Ilmselt polnud see palju soolasemate summadega harjunud hotellile oluline raha, mille saatuse süüvida, mistõttu valvur lausus käega lüües: “Ah, minge pealegi niisama.” Ja tõstis tükkepuu üles.

Balboa pargist jõudsimme õhtupoolikul kahe tunniga vaid läbi tormata. Järgmisel päeval, kui

töösasu ajasin, veetis naine terve päeva San Diego loomaaias. Odav löbu see polnud: pilet maksis tervelt 40 dollarit.

Marriott pakkus järgmise üllatuse hommikul. Noore naisadministraatori jutust polnud mu kõrv kinni püüdnud, kas hommikusöök on hinna sees või mitte. Meediakonverentsi lõunasöögi eest küsis hotell igatahes päris krõbeda summa, 50 dollarit. Võrdluseks: kesklinna ajaloolises gaasilampide rajoonis (Gaslamp Quarter) sai tai restoranis õdusa ja maitsva õhtusöögi kahele 27 dollari eest.

Niisiis helistasin hommikueine asjus infotelefonile.

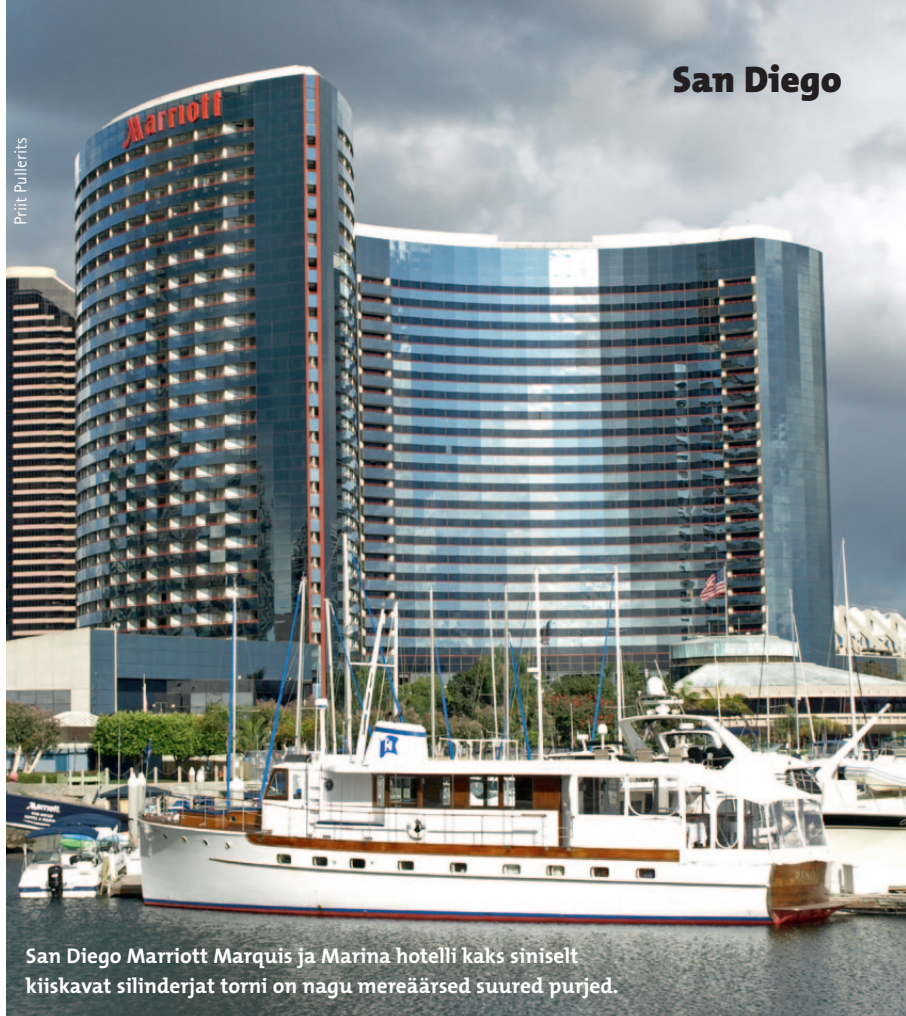
Meeldiv hääl teatas teises otsas, et ei, härra, teie toa hinna sees hommikusööki ei ole.

“Selge. Kui palju see maksab?”

“Oleneb, kui palju te sööte. Võib minna 12 dollarit, aga võib minna ka 30.”

Isegi väiksed motellid, kus olin eelnevail päevil peatunud, olid palju lahkemad. Ei mäleta varasematest aastatest, et lihtsad ja pretensioonitud teeäärsed ööbimiskohad oleks hommikul üldse mingisugust kehakinnitust pakkunud, aga nüüd sai kõikjal midagi kõhtu. Tõsi, menüü polnud kuigi rikkalik: helbed või müsli piimaga, sai ja puder moosiga, puuviljad ja kohv. Aga mis peamine – kõhtu sai kinnitada ilma penni lisaks maksmata.

Nagu ma pole kätetu, nõnda pole ma ka jalutu. Tegin koidujärgse kerge jalutuskäigu kolme kvartali kaugusele hiiglaslikku Ralphsi toidupoodi, kust ▶

San Diego Marriott Marquis ja Marina hotelli kaks siniselt kiiskavat silinderjat torni on nagu mereäärsed suured purjed.

Meiega merele!

Reisite autoga või ilma, Eckerö merereis toob Helsingi mugavalt lähemale!

Tallinn-Helsingi liini kõige rõõmsamad hinnad leiате ikka Eckerö Line'ilt, tulge ja nautige traditsioonilist meresõitu, parimaid hooajalisi hõrgutisi ja ehedat meelelahutust!

Soodsad autopaketid, edasi-tagasi piletid ja öövljumised Tallinnast - Eckerö'l jätkub valikuid igale reisijale! Rohkem informatsiooni leiате meie kodulehelt www.eckeroline.ee

ECKERÖ **LINE**

San Diego

8 San Diego põhjaserva jääb **19. SAJANDI ESIMESEST POOLEST SÄILINUD HOONETEGA VANALINN**, vanim eurooplaste asula-ala Californias. Seal saab uudistada nii omaaegset koolimaja kui lehtoimetust, sepikoda ja tubakaäri.

SeaWorld San Diego

Kes on võtnud kaasa lapsed, peaks tingimata veetma nendega päeva **SEAWORLD**is, mereeluteemalises lõbustuspargis.

Ja kui raha ikka veel üle on jäänud, siis võib viimased dollarid tulde lennutada kesklinnas tervelt kuut kvartalit hõlmavas **HORTON PLAZA** kaubanduskeskuses. Selle viiele, valdavalt vabas õhus laiuvale värvikirevale korrusele on koondunud 130 kauplust, sealhulgas Macy's ja Nordstrom. Kui kõht poodlemisest tühjaks läheb, siis näiteks Panda Expressi hiina kiirsöögikohas saate nälga kuhjaga kustutada kõigest seitsme dollari eest.

sain endale ja naisele kuue dollari eest (ehk kümme korda odavamalt, kui võinuks minna kahe peale Marriottis) tummise hommikueine. Preemiaks nägin suurlinna päeva algust: kuidas koristaja pesi tänavanurgal mopiga valgusfoori posti ja kuidas piki laia Harbor Drive'i venis raudteel läbi kesklinna lõputu kaubarong, mis sulges tükiks ajaks liikluse paljudel tänavatel – täpselt nagu seda teevad rongid Eesti linnades.

TASU EIMILLEGI EEST. Aga see, et hommikusöögi eest taheti lisatasu, polnud veel kõik. Tasuta internetist, mis Eestis on saamas vaat et inimõiguseks, polnud Marriottis mõtet unistadagi. Hotell küsis veeühenduse eest 13 dollarit ööpäevas. Ükski täiesti tavaline motell sama teenuse eest oma kätt küll kundede rahakoti poole ei sirutanud. Ja ei saa öelda, et nende pakutav ühendus seetõttu Marriotti omast viletsam oleks olnud.

Mis siit muud järeldada, kui küllap lähtub Marriott tõdemusest, et eks tule võtta sealt, kust võtta annab. Ehk rikastelt peabki raha ära võtma.

Viimasel hommikul, kui juba kella viie ajal tuli istuda taksosse, et viie-kuue kilomeetri kaugusele lennujaama jõuda, leidsin numbritoa ukse eest pörandalt

Seal on hotelli autoparkla eest arvestatud kolme ööpäeva peale kokku 78 dollarit. "Kurat!"

sinna öösel imevaikselt poetatud tugevale paberile trükitud arve. Vaat kui meeldiv, mõtlesin omaette, kõik on aegsasti juba vormistatud.

Igaks juhuks, otsustasin, et heidan arvele siiski pilgu peale.

Ja mis ma näen!

Seal on hotelli autoparkla eest arvestatud kolme ööpäeva peale kokku 78 dollarit.

"Kurat!"

Olin ju saabudes selge sõnaga öelnud, et ma ei vaja parkimiskohta. Huvitav, kas naisadministraator kuulas ainult oma juttu või vuristas teksti nii tuimal autopiloodil, et ei vaevunud mu öeldut märkamagi?

Ühte olen ameeriklastelt ajapikku õppinud: oma rahulolematust tuleb väljendada sirge seljaga ja kindlal, veenval toonil, mitte mingil juhul ärritunult ega ammu mitte karjades. Meesterahvas, kes varahommikul administraatorilaua taga seisis, kuulas mu protesti tähelepanelikult ja selleks, et aegsasti ennetada tema võimalikku vastuküsimust, millega ma oma väiteid tõendan, asetasin tema ette rendilepingu, mis kinnitas, et olin tagastanud auto rendifirmale samal öhtul, kui hotelli saabusin. "Kas te vajate veel mingeid dokumente?" küsisin.

"Ei, sellest piisab," kõlas vastus.

Ta klõbistas veidi arvutil ja päris siis: "Kas trükin teile uue arve välja?"

"Jah, palun." Ja lisasin: "Saatke see mulle kohe meili peale ka."

Ei või ju iial teada, mis üllatused veel kunagi välja võivad tulla. ■

MEMENTO vannitoasari **CULT** segisti **ONE & ONLY** keraamilised plaadid

MEMENTO EHE ANDUMUS

Jõulise eheduse väljendusena esitleb Memento vannitoas sirgeid vorme. Uus Bright Oak mööbliviimistlus ja Edelwiess matt keraamika taaselustavad meis disaini kire. Keskendudes olulisele on Memento ideaalne vannitoasari neile kes tahavad enamat.

Villeroy & Boch
1748

Villeroy & Boch Eesti esindus:
Oy Gustavsberg Ab Eesti filiaal
F. R. Faehlmanni 6, 10125 Tallinn
Tel. 646 0312
E-mail: info@gustavsberg.ee

WWW.VILLEROY-BOCH.COM

Tekst ja pildid **SILVIA PÄRMANN** (Diivan)

Maroko

10 põhjust minna

kui kõrb, kaamelid ja kaupmehed kohutavad

Sinine ja suitsune linn

43 000 elanikuga sinine linn Chefchaouen Põhja-Marokos elab kolmest asjast: villast, Rifi mägede allikaveest ja kanepist, mis sealsamas nõlvadel kasvab – mõned naaberkülad ei kasvatagi midagi muud.

Kangruid, kes hommikust õhtuni telgede taga villaseid kangaid koovad, võib nende töötubade alati avatud udest sisse piiludes kokku lugeda ehk sada. Pea kõik ülejäänud linna mehed, kes on piisavalt vanad, et kaalu- ja rahaühikuid teada, tunduvad vähemalt osalise töökoormusega olevat hõivatud kanepiäris.

Muidugi pole see legaalne, aga Marokos juhtub vahel ikka, et igapäevaelu erineb kirjepandud seadusest, kui nii kõigile kasulikum on. (Kuid see on ikkagi Amsterdam edasijõudnutele – seaduskuulekus lööb aeg-ajalt välja ning see, mis siis juhtub, ei ole kindlasti nii maaliline kui Chefchaoueni fotoalbum).

Sinine ei ole linn siiski mitte suitsust: varem islamilinnale loomulähedasemalt rohelse ja valge linna värvisid siniseks 1930ndatel Lõuna-Euroopast saabunud juudi põgenikud. Tegelikult käsib pühakiri juutidel kududa *tallit*'isse, oma palvetamisel kantavasse salli, ühe sinise triibu. Nad pingutasid ehk õige pisut üle.

Punane igaviku pealinn

Marrakech, Punane Linn, on alati olemas olnud. See sai 11. sajandil pealinnaks sellele, mis oli Almoraviidide impeeriumi algus. Berliin ja Madrid olid peale seda külad veel sajandeid, London ja Pariis väikesed jõesadamad.

"Kõik on nad siin segamini – araabia rahvamehed, berberi hõimude esindajad, kõrbeelanikud, igat seltsi neegrid," kirjutas 1928. aastal Marrakechi külastanud Friedebert Tuglas reisekirjas "Teekond Põhja-Aafrika".

Väliselt vaatlusel on vähe muutunud, vaid hulk päikesest roosad turiste on juurde tulnud, lisamaks uusi värvivarjundeid medina punaste müüride vahele.

Kuid kunagine kuum kõrbelinn on saanud konditsioneeritud puhkusepaigaks, kus viietärnihotelli tasemele vastavaid kümme-konna toaga *riad*'e ('maja' araabia keeles) on üle saja. Nende omanikud on ameeriklased, inglased ja ennekõike prantslased – minge enne, kui sellest lihtsalt üks eriti tüütute kaupmeeste ja eriti koledate suveniiridega suur vabaõhumuuseum saab.

Tangeri katused

Sadamalinn Tanger, nina vastu Euroopat surutud, on meelitanud kohale kunstnikke ja kirjanikke Henri Matisse'ist Paul Bowlesini, kiskudes praegu magnetina rohkem küll ärimehi, seiklejaid ja päevapõgenikke Costa del Soli igavusest – laevasõit Hispaania sadamalinnast Tarifast Tangeri kestab 35 minutit.

Seetõttu on väga tihedalt täis ehitatud linnas toredam ette võtta jalutuskäik mööda katuseid. Hea on alustada mõnest katuserestoranist. Ühelt katusest teisel ronimine *medina's* erilist osavust ega iga kord alla tänavale laskumist ja siis uuesti trepist üles ronimist tööpoolest ei nõua. Katustelt näeb korraga Maroko sisemaad, Rifi mägesid, Gibraltari väina ja Hispaania randa.

Liiga uljaks minna ei maksa – parema vaate nimel ühelt katusest teisele ronides on üsna lihtne ära eksida. Mis on võrreldes tänaval eksimisega tõesti ebamugav, sest enamasti pole ikka mitte kelleltki teed küsida.

Essaouira loojangud

Lained, tuul ja päike on Lõuna-Marokos Atlandi ookeani kaldal seisva Essaouira püsielanikud, kes jagavad linna lahkelt paarikümne tuhande inimesega, peamiselt kalurite ja surfaritega.

Ometigi pole Essaouira puhkuse kõige olulisem küsimus, kuidas leida parim koht rannas – kõik kohad on parimad ja neid jätkub alati –, vaid hoopis see, kus oleks kõige parem päikeseloojangut vaadata.

Mereäärse kindluse vaateplatvormid ja ennast selle külje alla surunud kohvikute katuseterrassid on parimad kohad, kus jälgida igaõhtust etendust, mille tegelasteks on viimastel valgetel minutitel sadamasse kiirustavad kalapaadid ja peaosas suur päike, kelle roll oleks küll jõukohane isegi igale tema ümber kiibitsevale dresseerimata kajakale – ta peab lihtsalt ookeani peitu pugema.

On vist ütlematagi selge, et õhtusöögiks alla sadamasse grillrestorani jalutades ei pea puhkuse jooksul kadunud ajataju pärast muretsema: värsket kala ei tule neisse ainult teisipäeval ja reedel, vaid kõige rohkem parkümmend minutit enne seda, kui teie kohale jõuate.

Fési lõhnad

Võib arvata, et võõni värvilise ja haisva veega tõrres seisvate ning äsja loomadelt nülitud nahkadega kõrvetava päikese käes mässavate meeste juures haiseb. Ent parkalite kvartal Chouara Maroko vanimas valitsejalinnas Fésis, kus kiviaanumates kangaid ja nahku värvitakse 789. aastast peale, on ikkagi parim osa Maroko kõige paremini säilinud *medina'st*. Ja ausalt öeldes ka ainus haisev osa – kõik muu lõhnab gurmeepalinnas lihtsalt imeliselt.

Fés on kui arabia, Euroopa ja berberi köökide sõpruskohtumine, kus kõik kolm tahavad anda endast parima ja keegi ei aja mingit kahtlast molekulaarkulinaaria rida: see on selge ja aus toit. Turul võib sisse ahmida ürtide ja puuviljade lõhna, kaevuda oliivtunnidesse ja pähklikottidesse, ampsata kaamelilihast pallikesi teravas harissa kastmes.

Tõelisi üllatusi leiab aga suurema vaevata igast restoranist, kus isegi siis, kui täiesti ebaoriginaalselt tellida näiteks turvaliselt kõlavahutumatid, saab vastu täiesti uued maitseid ja lõhnu, enamasti magusad. (Kui teil peaks kunagi tekkima vajadus mõnes marokolases õudust tekitada, siis püüdke talle selgitada suhkrutrahvi kontseptsiooni.)

UUENDUSLIK. SILMAPAISTEV. USALDUSVÄÄRNE.

Pentaxi uus hübriidkaamera pakub sulle suurepärase pildikvaliteeti, uuenduslikku ja ajatut tootesisaini ning kõike seda erilisel kvaliteetses kompaktses vormis!

PENTAX K-01

Disain *Marc Newson.*

16 megapiksli CMOS sensor · SR värinastabilisaator · ISO 100 kuni 25 600
uus Prime M pildiprotsessor · HDR võte · 3" LCD 921 000 piksliga
Full-HD video · stereomikrofon · audio-in ja HDMI liides

Uuri lisa www.photopoint.ee veebipoest

**PHOTOPOINT
ÜLEMISTE KESKUS**
Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
Avatud E-P 10-21

**PHOTOPOINT
KRISTINE KESKUS**
Tallinn, Endla 45
Avatud E-P 10-21

Tasuta infotelefon **800 FOTO** (800 3686)

**PHOTOPOINT
PÄRNU MNT**
Tallinn, Pärnu mnt 139
Avatud E-R 10-20, L 10-18

**PHOTOPOINT
ROCCA AL MARE**
Tallinn, Paldiski mnt 102
Avatud E-P 10-21

Kaameratega kaasa tasuta 50-e 10x15 digipildi ilmutus ja snap.ee lisaruum!

**PHOTOPOINT
TARTU KAUBAMAJA**
Tartu, Riia 1
Avatud E-L 9-21, P 10-19

**PHOTOPOINT
LÕUNAKESKUS**
Tartu, Ringtee 75
Avatud E-P 10-21

**PHOTOPOINT
EEDEN**
Tartu, Kalda tee 1c
Avatud E-P 9-21

Si Mohammed

Kui olukord kisub väga kaotiliseks ning ei kompass ega Allah aita, siis *si* Mohammed aitab absoluutselt alati. Nime teadmata võib Marokos meesterahvast alati kõnetada "*Si* Mohammed" – härra Mohammed – mis iganes küsimusega lähima postkontori aadressist datlikilo õiglase hinnani.

Kui tal teie mõlema jaoks arusaadava keeltes sõnadest puudu jääb, siis ta viib teid käe kõrval õigesse kohta või järgmise *si* Mohammedini, kes neid puuduvaid sõnu teab. Isegi kui lõpuks sellest vastusest mitte mingit abi pole, siis naeratus annab ikka lootust juurde.

Liiklemise meistiklass

Tasakaaluks kiirele ja mugavale rongiliiklusele linnade vahel on linnade sees peamiseks liiklusvahendiks arvukad *petit taxi*'d, piskesed taksod. Raadio lärmab rõõmsalt, juht suitsetab, aknad on pärani. Professionaalsed ühistranspordi kasutajad sõidavad aga *grand taxi*'dega. Need on taksod pikemateks sõitudeks äärelinnadesse või miks ka mitte näiteks Marrakechist Essaouirasse (kaks ja pool tundi) ja neid jagavad ALATI kuus reisijat: kaks ees juhi kõrvalistmel, neli taga ja ausalt mitte kunagi mitte keegi pagasnikus.

Jalgsi liiklejate meistiklassiks on ikkagi Maroko linnade *medina*'d. Hiiglaslikud labürindid, kus pole lubatud liikumine ühegi sõidukiga – tõtt-õelda pole see ka lihtsalt võimalik. Ehk vaid eesliga, ehkki ka nende liikumispiirangud on rangemad kui Tallinna vanalinnas.

Põlislaanest tulevat eestlast kohutab see kõik kahtlemata väga, kuid tegelikult on see kõik üsna metsa moodi: majad on erinevad kui puud, mille liiki ja pikkust sama kirjus valikus kui aastakümneid hooldamata segametsas.

Võid nad ära tunda, kuid mitte iial täpset asukohta meeles pidada. See vist ei julgustanud nüüd väga ... Ärge hakkake kaardiga jäändama, kompass on ainus, mis päästab.

Kana

1930ndate alguses puhkas Marokos Aino Kallas, kelle reisikirjast "Maroko võlus" leiab põhjalikke ülevaateid pidusöökidest rikastes majades, kuhu tal õnn sattuda oli, mis aga kokkuvõtteks kõik üsna sarnasteks osutusid: "Kõigepäält jälle muidugi hautatud kana oliividega, mis usujid ölis. /.../ Teine kauss: jällegi kana. /.../ Neljas söök: veel ja viimast korda kana."

Suure osa marokolaste jaoks ongi argipäevaelu üks tähtsamaid missioone leida õige kana.

Ehkki supermarketites müüakse ka jahutatud broilerifileed, teeb suur osa inimesi oma oste turul, kus kanaliha ilmselgelt täiesti värske on. Kolmekümne dirhemi (kolme euro) eest saab kana sulgedest kitkutatud kana, kes veel hetk varem rõõmsalt puuris kudrutas.

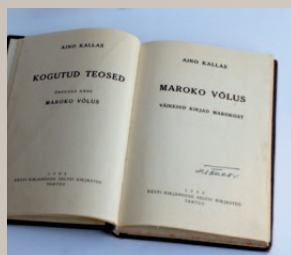
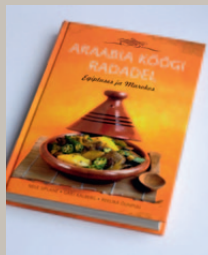
Marokost eesti keeles

Kaks kirjanikku, **FRIEDEBERT TUGLAS** ja **AINO KALLAS**, on oma Maroko **REISIMULJED** raamatuks kirjutanud. Tuglas tegi Põhja-Aafrikas tiiru 1928. aastal, Aino Kallas mõned aastad hiljem – nende mälestused on raamatutes "Teekond Põhja-Aafrika" ja "Maroko võlus" sama värvikas keeles kirja pandud, kui Maroko seda ise on.

KÄTLIN HOMMIK-MRABTE "MINU MAROKO" lubab aga pilgu heita Maroko igapäevaelu ligi sada aastat hiljem, jagades teadmisi religioonist, väikelinna elust, peretraditsioonidest ja köögist.

Põhjalikuma vaate marokolaste toidulaule teeb mõne kuu eest ilmunud Nele Siplase, Gaili Kalbergi ja Reelika Õunpuu kokaraamat "**ARAABIA KÖÖGI RADADEL**", milles on koos Egiptuse ja Maroko traditsioonilised road – ja selles on ausalt tunduvalt rohkem retsepte kui ainult kanaroogade omad.

Poeriulitelt leiab ka traditsioonilise reisijuhi DK kirjastuse tuntud kvaliteedis. Maroko-raamatu sisu pole põhjust siinkohal lahti hakata seletama – pildid, skeemid ja tekstid on suurepäraselt nagu selle sarja raamatute puhul ikka.

estravel

Rendi villa ja ole oma puhkuse peremees!

24 h reisiabi 626 6266
estravel@estravel.ee
www.estravel.ee

Sitsiilia, Prantsuse Riviera, Hispaania päikeserannik...
Villarent lubab Sul tunda end osakesena kohalikust elust ja kultuurist.
Lai valik rendivillasid Itaalias, Prantsusmaal, Hispaanias ja Kreekas.
Nüüd uudisena ka Islandil, Montenegros ja Türgis!

Apartement päikesekullases Sitsiilias

Rendihind nädalaks
alates **187 eurot**

Villa elegantses Cote D'Azuris

Rendihind nädalaks
alates **350 eurot**

Apartement
Kreeta saarel
Rendihind nädalaks
alates **317 eurot**

Privaatne villa
Costa del Solis
Rendihind nädalaks
alates **265 eurot**

www.estravel.ee/villapuhkus

Näidishinnad kehtivad reisimiseks mais ja juunis. Hind kehtib kogu apartemendi/maja rendiks laupäevast laupäevani ehk perioodiks 7 ööd ja 8 päeva. Küsi meilt ka personaalset villapakkumist vastavalt Sinu eelarvele, inimeste arvule või piirkonnale, kus sooviksid puhata!

Värske leib

Maroko tänavatel hõljub kogu aeg värske leiva lõhn, mida lähemal mõnele mustavale ukseaugule, seda tugevam. Käik kodutänavale leivaahju, kauss värsket enda sõtkutud tainast kaenlas, on paljude perenaiste jaoks ikka veel igapäevane rutiin. Enne õhtusööki tuleb vahepeal valmisküpsetatud leivale järele lipata, et see veel tulikumana lauale jõuaks. Samal ajal võib aga nii mõneski uuemas linnaosas õhtusöögiks mikrolaineahju lennata sügavkülmutatud pitsa.

Münditee

Marokos saadab absoluutselt iga tegevust tee, mis on keedetud Hiina rohelisest teest ja suhkrust ning siis värsket mündi täistopitud klaasi valatud.

Berberi viskiks kutsutud jook on igal ajal käepärast: sellega algab päev, võetakse vastu külalisi, kaubeldakse hindade üle turul. Peenemates kohtades serveeritakse tee hõbekandikul, piparmündileht kannutilast välja turritamas; autentsemas päevinäinud kannus kuhja küpsistega. Suitsud peaks endal kaasas olema, vähemalt meestel.

Hotellid

ESSAOUIRA: RIAD LUNETOILE

Kui teil on vaja igapäevasaginat eemal olla – no näiteks kas või selleks, et raamatut kirjutada –, siis on Lunetoile selleks perfektne paik. Viis lihtsalt ilusat tuba (neist üks tegelikult kahe magamis- toaga apartement oma köögi ja rõduga), armsad inimesed, wifi ja vägagi läbiräägitavad hinnad. Ja ukse taga on värviline linn, ookean ja värske kala. Kaheste tubade hinnad algavad 30 eurost. Hotellis on ka üks kolmetoaline apartement, hind on suuresti läbirääkimiste küsimus.

www.riad-lunetoile.com

MARRAKECH: AMANJENA

Mõned kriitikud on kutsunud luksushotellide ketti Aman Resorts kuuluva, Marrakechi servas asuva Amanjena disaini rusuvaks, monotoonseks, isegi elutuks. Ed Tuttle'i disain hoiab Lõuna-Maroko arhitektuuripärandit, Amanjena ümber hiiglasliku basseini grupeeritud hooned on kuulsate Menara aedade kaja, kus Maroko müstilisust rõhutavad pikad sammaskäigud, sisehoovid, võlvitud laed. Kui teie esimene küsimus on, et mis see maksab, siis te ei saa seda endale lubada.

www.amanresorts.com

FÉS: LUNE ET SOLEIL

Tõeliselt hea stiilitundega renoveeritud *riad*'e on Fésis kümneid. Kuid see on ikkagi gurmeepalinn ja Lune et Soleili restoran tõuseb Maroko söögikoh- tade seast esile. Oma õhtusöögieelistustest tuleks teada anda juba hommikul – siis minnakse turule värskemat kaupa valima. Kuid üllatused ootavad ikka: sest tomatid võivad taldrikul olla ahjuküpsed, lõhnates kaneeli järele, või tellitud mereannid saabuda lauda magustoiduna serveeritava piruka *pastilla* sees. Kaheste tubade hinnad algavad 65 eurost.

www.luneetsoleil.com

TANGER: LA TANGERINA

Kümne toaga La Tangerina asukoht Tangeri kõrgeimas punktis ja selle terrassilt avanevad vaated teevad selle üheks parimaks hotelliks sadamalin- nas. Suure ühise hommikusöögilaua ümber kogu- nevate külalistega liituvad ka hotelli omanikud, luues tunde, nagu oleksite külaline heade tuta- vate majas. Kaheste tubade hinnad algavad 55 eurost.

www.latangerina.com

CHEFCHAOUEN: HOSTAL GUERNIKA

Vanalinnas väiksel kõrvaltänaval asuv Guernika jääb paariminutilise jalutuskäigu kaugusele pea- väljakust ja ehkki tubades on dušid, tasuta kind- lasti proovida ka paar maja edasi asuvat aurusauna *hammam*'i. Hommikusöögi saab kaasa võtta katu- seterrassile ning kui õhtud peaks jahedaks minema, siis ootavad allkorrusel kamin, väike raamatukogu ja võimalus köögis endale münditeed keeta. Kaheste tubade hinnad algavad 30 eurost.

Kodulehekülge ei ole, telefon: +2125 3998 7434

Kõikides nendes hotellides on tasuta wifi.

PLAYTIME IS BACK

LIIKUMISAEG ON KÄES

NEWPORT

Metatoomiline
sisetald tagab
mugavuse

Hästi istuv
rihmade asetus

Hästi nakkuv ja suure
kulumiskindlusega kummitald

Patenteeritud
varbakaitse

• ORIGINAL HYBRID •
FOOTWEAR, BAGS AND SOCKS

KEENFOOTWEAR.COM

Maaletooja: MATKaSPORT OÜ
www.matkasport.ee

JALANÕU VABALE INIMESELE

Abu Dhabi

Silvia Pärnann

Abu Dhabi

kaunis Araabia pärl

Kuigi Abu Dhabi on Ühendemiraatide pealinn ja administratiivkeskus, jäi ta aastaid Dubai varju, kus ehitati järjest uhkemaid hooneid ja hotelle ning kavandati seninägematuid kinnisvaraarendusi. Abu Dhabi vaatas ja pani kõrva taha ning alustas veidi hiljem, kuid läbimõeldumalt. Alustuseks meelitati kohale F1 etapp, rajati võistluskeskus, ehitatakse hotelle ja kaubanduskeskusi. Paistab, et läheb hästi, kuna Dubai kõrgeim hoone Burj Khalifa olevat lõppetapis finantseerimise saanud just Abu Dhabist.

Tekst **EVELIN BÖTKER**

Olen Abu Dhabi lennuväljalt läbi sõitnud mitu-mitu korda, kuid viimaselt Taireisilt naastes otsustasime koha peal paaripäevase peatuse teha. Kaalukaussi kallutas kindlasti huvi külastada maailma kalleimalt ehitatud (kolm miljardit dollarit) ning suurimat hotellikompleksi Kempinski Emirates Palace.

Lennukilt saabudes ootab meid juba väravas Emirates Palace'i vastuvõtutöötaja. Tema ülesandeks on meid kõige kiiremal viisil piirikontrollist läbi eskortida ja kuigi sel ajal ei ole pikka järjekorda, on siiski kuidagi mugavam tunne, kui meie saatja vahetab tõsisemõitu piirivalveametnikuga mõned omakeelsed lõbusakõlalised laused, mispeale too meid riiki sisenemiseks edasi viipab.

TERMINALI EES OOTAB MUSTA VÄRVI LIMUSIIN nagu luksushotelli transferile kohane. Sõiduaeg on veidi üle poole tunni ning põhiosa teest kulgeb mööda uhiuut kuuerealist palmidega ääristatud bulvarit. Hotellis pakutakse meile kombekohaselt väikestest klaasidest magusat kanget teed ning meie registreerimisega tegeleb vähemalt kolm inimest korraga. Muuhulgas saab pere noorim

liige uue kaisukaru ja mudelauto omanikuks.

Hotellikompleks on tõepoolest imposantne, sajal hektaril asuvad 394 numbrituba, üheksa restorani, poodide galerii, basseinid, kunstlikult rajatud mitmekilomeetrine liivarand, tenniseväljakud, spaa, 40 konverentsi- ja banketisaali, oma sadam 167 kaikhoga jne, jne. Ei puudu ka rahaautomaat, mis aga paberraha asemel puhast kulda väljastab. Kulda-karda ja kristalle ei ole ka sisekujunduses kokku hoitud ja tulemuseks on tõeline palee, nagu nimigi ütleb.

HOTELLIST VÄLJUMISEKS ÕIETI PÕHJUST POLEGI, kuid siiski suundume järgmisel hommikul tutvuma Sheikh Zayed'i mošeeaga, mis on maailma kolme suurima seas. Mošee pindala on 22 412 ruutmeetrit, mis võrdub viie jalgpalliväljakuga, ning korraga mahub sinna 40 960 palvetajat, neist 7126 „peasaali“.

Mošeesse sisenemiseks riietatakse kõik „ebaväärikaid“ rõivaid nagu lühikesi pükse, kandadeni mitteulatuvaid seelikuid või liialt lühikeste varrukatega särke kandvad külalised nagu kord ja kohus maani hõlstdesse ning kaetakse pead rätikutega, mille korrektsust kontrollib enne palvusaali sisenemist veel mošee töötaja - kui rätik liiga lahtiselt peas, siis seob ta selle korrektselt kinni. Jalanõud tuleb sisenemiseks mõistagi eemaldada.

Kuigi mošee juures on palju maailma suurimaid, kõrgeimaid ja kallimaid detaile, siis kaks neist pole imetlusväärsed mitte ainult hinna ja suuruse poolest, vaid on ka tõeliselt kaunid. Peamises palvusruumis asub maailma suurim, kümne meetrise läbimõõduga kullakarva särav lühter, mis kaalub üle üheksa tonni. Selles on kasutatud ▶

Abu Dhabi ja Tühi Neljandik

ABU DHABI on seitsmest Araabia Ühendemiraatide emiraadist suurim, oma 67 340 ruutkilomeetriga moodustab see 80% kogu riigist.

ROHELINE on sellest alast aga ainult 5% ja seda ka siis, kui teede äärde istutatud palmiread sisse lugeda. Suurem osa emiraadist on kõrb või poolkõrb.

ARAABIA POOLSAAR ongi üks suur kõrb, sõna otseses tähenduses. Nimi Araabia tuleneb vanaheebrea keelest, kus *araba* tähendas kõrbe.

TÜHI NELJANDIK, Abu Dhabi emiraadi, Saudi Araabia, Omaani ja Jeemeni vahele jääv Ar-Rub' al-Khali kõrb, on maailma suurim liivakõrb, mis võtab enda alla 650 000 ruutkilomeetrit. Iga sealse piirkonna riik on oma territooriumile jäävale osale kõrbest andnud oma nime, Abu Dhabi inimeste jaoks on see Liwa kõrb.

LIWA KÖRBEL ja selle viljakatel oasidel on Abu Dhabi inimeste südames eriline paik – seal on pärit Abu Dhabi šeihi Khalifa bin Zayed bin Sultan Al Nahyani perekond.

BEDUIINID pole kõrbe äärealadelt veel täiesti kadunud, kuid nende eluasemed on tänapäeval enamjaolt vundamenti ja kliimaseadmega, nutitelefon ja džiiip on neil loomulikult ka.

SILVIA PÄRMANN

Silvia Pärnmann

Kaamelisõit hotellirannas kuulub toahinna sisse.

Ferrari World on iga poisi unistus.

Abu Dhabi

Silvia Pärnmann

Sheikh Zayed Mosque. Traditsioonilised mustad, eklektiline arhitektuur, traditsiooniline riietus, uus maja. Eesti muinsuskaitsetel läheks süda pahaks.

tuhandeid ja tuhandeid Swarovski kristalle ja käsitsi valmistatud klaasdetailide Itaaliast. Pilku maha pöörates jätkub vaatepilt sama kaunina, sest mošee pörandat katab maailma suurim käsitsi kootud vaip, mille on väikestes Iraani küldes valmistanud 1200 töölisi. Vaiba hinnaks nimetatakse 8,2 miljonit USA dollarit, aga astuda on ikka lihtsalt väga nauditav ja pehme.

MOŠEE MÕNUSAST JAHEDUSEST TAAS NELJAKÜMNENRAADISESSE KUUMUSSE astudes otsustame veeta ülejäänud päeva hotelliteenuseid nautides. Õhtul aga suundume jalutama rannapromenaadile Corniche'ile, mis kihab nädalalõpul toimuva F1 võistluse promoüritustest. Välja on toodud võistlusautode koopiad, saab sõita F1 simulaatoril, igal õhtul on kohal ka keegi võidusõitjatest, osta saab F1 etapi pileteid ja suveniire, toimuvad kontserdid, lastele on avatud mitmeid temaatilisi atraktsioone.

Kui aga järgmisel nädalal vormelitsirkus end kokku pakib ja edasi liigub, tulevad kohalike sõnul järgmised meelelahutused, nii et promenaadil toimub kogu aeg midagi. Kes aga meelelahutust ei vaja, võib lihtsalt nautida õhtusööki mõnes mereäärses kohvikus või restoranis.

F1 RAJA ASUPAIK YAS ISLAND (Yasi saar) on populaarne puhkusekoht ning eriti peale Ferrari-teemapargi avamist on see saanud üheks Abu Dhabi suurimaks turistimagnetiks. Seal on peale nimetatud lõbustuspargi ja autoraja veel hulgaliselt hotelle, restorane ja meelelahutuskeskusi. Ferrari park on (loomulikult) maailma suurim siselõbustuspark, sest mõeldamatu oleks ju suvekuudel 50-kraadises kuumuses päiksepaistel atraktsioonidel sõita. Kuigi lapsed vist vastu ei oleks.

Aga igal juhul on siin maailma kiireimad Ameerika mäed, kus sõitjad naudivad tippkiirust 240 km/h ning sajani jõutakse kahe sekundiga, nii et ohutuse mõttes peavad kõik kandma sõiduprille. Lisaks on veel atraktsioone, mis viivad ekskursioonile Ferrari mootoris, 4D kinoseans

läbi imeliste maastike ja muidugi ohjeldamatult erinevaid Ferrari mudeleid katsumiseks, sisseistumiseks ja lihtsalt vaatamiseks, Ferrari tehase väljapanek ja palju muud.

Kuna meie kiirustame lennujaama, siis jäävad pere noorimate meelehärmiks õige mitmed sõidud proovimata, nagu jäi ka Yasi rajal ise F1 roolis rajal olemine katsetamata. Võimalus on seal täiesti olemas ja vähem seiklushimulised saavad raja läbida turvaliselt Aston Martiniga. Aga midagi peab jääma ka järgmiseks korra ja kindlasti külastame Abu Dhabit peatselt jälle. Elamus on seda väärt! ■

Autoparaad hotelli ees – päris igal sammul punaseid sportautosid ei kohta, aga eksklusiivsetest isenditest Emirates Palace'i hotelli ees ka puudu ei jää. Kohalikele on see hotell meelispaike niisama olesklemiseks kui söömiseks ja muude pidude pidamiseks.

Etihadiga kohale

Abu Dhabisse on Eestist väga kerge minna. Emiraadi rahvuslik lennufirma Etihad Airways on oma vaid kaheksa-aastase tegutsemise jooksul loonud muljet avaldava marsruudivõrgu ja Euroopast väga mugavad ühendused näiteks Austria ja Aasia paljudesse linnadesse. Oma lähima konkurenti Emirates'i eeskujul panustatakse uutesse lennukitesse, eri rahvustest personali (meie lendudel loeti üles kümmekeelset keelt, milles salongipersonal on võimeline suhtlema, eesti keelt kahjuks seekord mitte), väga luksuslikesse esimese ja äriklasi salongidesse, heasse teenindusse, rikkalikku multimeediaprogrammi jne. Etihad on viimaste aastate jooksul olnud korduvalt erinevate uuringute põhjal maailma parim lennufirma just klientide arvamusel põhjal.

Selle põlvkonna Audi A3 20,12% soodsam.

Audi A3 1.4TFSI S tronic (92 kW/125 hj);
keskmise kütusekulu: 5,3 l/100 km;
keskmise CO₂ emissioon: 147 g/km

Tipptase nüüd lähemal kui iial varem.

* Pakkumine kehtib kuni 1.06.2012

Audi Tallinn Paldiski mnt 100a Telefon: 611 2000 E-mail: tallinn@audi.ee
Audi Kuressaare Tallinna tn 61a Telefon: 453 0100 E-mail: kuressaare@audi.ee
Audi Pärnu Tallinna mnt 87e Telefon: 444 7130 E-mail: parnu@audi.ee

Vorsprung durch Technik

Tekst ja pilt **SILVIA PÄRMANN** (Diivan)

Tühi kõrb ei ole tühi

Tuul tõusis eikusagilt. Mõnekümneks sekundiks oli näha, kuidas üksikud datlipalmid painduvad maa poole ja luiterharjadelt tuiskab liiva. Siis kadus kõik kõrbekollasesse uttu ning kukkusid esimesed soojad rasked piisad.

Abu Dhabis Liwa kõrbes on liivatormid kevadel sagedased külalised, kuid vihma polnud tänavuse aprilli alguseni sadanud 24 kuud. Eesti kriteeriumide järgi polnud muidugi tegemist ka vihmaga, kiired peastarvutajad oleksid suutnud need poole tunni jooksul langenud piisad kindlasti kokku liita. Kuid kõrbes hulkuva beduiini jaoks oli see suur vihm.

POOL TUNDI HILJEM, päikeseloojangu ajal, ei olnud tuule ja vihma tegevusest jäänud maha muid märke peale liivase taeva. Nii et sel öösel istusid vähemalt need inimesed, kes moodsa narruse kompassi asemel tähtede järgi teekonda jätkata plaanisid, rahulikult lõkke ääres.

Õise Araabia poolsaare taeva all lõkke ääres piibu tegemiseks ja hammaste vahelt liivaterade urgitsemiseks ei pea tänapäeval olema beduiin ega Prantsuse Võõrleegioni ridadesse astuma.

Kõrbematku – nii jalgsi kui autoga – korraldab Abu Dhabis mitu ettevõtjat, minna võib nii paariks tunniks kui paariks päevaks, elada telgis või keset kõrbe miraažina välja ilmuvas viietärnihotellis Qasr Al Sarab, mis saanud inspiratsiooni traditsioonilise Araabia kindluse arhitektuurist.

Tuule koristatud kõrbes hommikupäikeses käes väljailmuvad majesteetlikud punakad ja

kuлдsed kuni 400 meetri kõrgused liivadüünid paistavad ühtviisi ilusad nii telgi- kui hotelliukse vahelt piiludes.

SUURES PLAANIS on Liwa kõrb turistidest veel suhteliselt puutumata, veel ei tooda Abu Dhabis peatuvate kruisilaevade rühmi päevasele kõrbeekskursioonile ega leia hotellifuajeedest voliduid, mis meelelahutusena pakuks välja paar tundi kaamelikarjatamist päikeseloojangul professionaalse beduiini juhendamisel.

Päikeseloojang ja -tõus ongi tegelikult ainsad ajad, kui inimene Liwa kõrbes liikuda saab – ka karavanid ei roni päeval kunagi mööda düüniharju ja liiguvad jahedamatel öötundidel. Ning düünide harjadele ei piitsuta Liwa kõrbe äärealadel elavad beduiinid oma karja mitte puhta romantika pärast, mida see vaatepilt kõrvaltvaatajale pakub.

PEALTNÄHA TÜHI KÕRB ei ole kaugeltki mitte tühi. Heal päeval näeks kogenud beduiinisilm düünide vahel kõvema pinnasega orgudes üksikute rohetavate taimede vahel gasellide ja antiloopeide jälgi. Tavalisel päeval oleks ahvatlevalt lihtsam teerada täis mitte nii maitsvate sisalike, skorpionide, lugematute putukate ja mõne mao siuglemisele viitavaid märke. Araabia külalislakhus on nende jaoks täiesti arusaamatu kontseptsioon, tühi kõrb sobib neile rohkem ja nad tegutsevad selle saavutamise nimel.

Kuus kuud igast aastat võivadki nad eluga rahul olla, liivaväljad on tõesti peaaegu täiesti tühjad – keegi ei sõanda pikemaks ajaks põletavale liivale astuda. ■

LIWA KÕRBES AITAVAD ELLU JÄÄDA:

www.liwadesertsafari.com
www.abudhabiadventure.com
www.anantara.com

N.9

Number 9

RESTORAN
BRASSERIE
TERRASS

Rävala pst 4, Tallinn, 9. korrus

www.number9.ee

info@number9.ee

Broneerimine tel 639 9399

www.facebook.com/number9.ee

*Brasseries Euroopa köök, peakokk Siim Ets
Restoranis Prantsuse köök, peakokk Pierre Mathon
REEDETI ESINEJA JA DJ, LAUPÄEVITI DJ*

*Avatud esmaspäevast pühapäevani
P-N kl 12-23 / R-L kl 12-01*

Suur jalutuskäik kiivide juures

“Sõrmuste isanda” triloogiat või muid Uus-Meremaa filmi- või fotokaadreid näinud inimeste hulgas ei ole vähe neid, kes õhkavad selle imelise maa järele. Karin Laansoo ei imesta – 34. ja 47. laiuskraadi ehk Kaljukitse pöörijoone ja lõunapolaarjoone vahel paiknevas ning Eestist kuus korda suurema pindalaga riigis jätkub looduses avastamist terveks eluajaks. Seekord natuke näpunäiteid matkamiseks.

Tekst ja pildid **KARIN LAANSOO**

Matkamine on Uus-Meremaal populaarne nii turistide kui ka kohalike hulgas ning loodus meelitab oma suuremate või väiksemate imedega kokku inimesi üle maailma. Pärast mullust Uus-Meremaa ajaloo kõige hullemat maavärinat on ehk pisut kohatu väita, et tegemist on matkaja jaoks looduslikult täiesti riskivaba piirkonnaga, aga arvestades maavärina või vulkaanipurske väikest tõenäosust ja peaaegu puuduvaid ohte loomariigist, on Uus-Meremaa siiski äärmiselt turvaline sihtkoht. Rumalus ja hulljulgus on loomulikult ka seal riskifaktoriteks, aga need käivad kaasas ikka inimese, mitte sihtkohaga.

Looduslikud head eeldused ja inimeste huvi, sh turismi suur roll majanduses, on aidanud kaasa suurepärase taristu loomisele. Valdavat osa märgistatud matkaradadest (mõned erarajad välja arvatud) haldab DOC ehk Department of Conserva-

Abel Tasman Coast Track
– 55-kilomeetrise matka-
rajal jalutab aastas
200 000 inimest.

tion, ja teeb seda suurepäraselt. Lisaks looduskaitse korraldamisele hoolitsetakse matkajate eest – seda selleks, et kaitsta nii inimest kui õrna loodust.

SUUREMATE MATKARADADE JA LOODUSPARKIDE LÄHEDUSES ASUVAD DOC INFOPUNKTID, kust tasub enne matkale minekut läbi astuda kas või värske kohaliku ilmaennustuse saamiseks või kaardi ostmiseks, aga ka küsima nõu parkimise, kohalike transpordivõimaluste või joogivee kättesaadavuse kohta matkarajal. Viimane on eriti oluline mitmepäevastel ja raskematel matkadel, kus keegi ei tahaks asjatult liitrite viisi joogivett seljas kanda. Enamikul radadest on vesi kättesaadav, kuid see võib olla saastunud Giardia-nimelise parasiidiga, mille hävitamiseks soovitatakse joogi- ja söögi valmistamise vett vähemalt kolm minutit keeta või keemiliselt töödelda.

Matkarajad on suurepäraselt märgistatud, ek-

simiseks on vaja kas suuremat ebaõnne või omajagu pingutada. Kui infotahvel teilt pisut kehvema ilmaga päeval mitmendat korda küsib, kas olete ikka kindel, et teie võimed, varustus ja kaasas olev söök-jook on matka ettevõtmiseks piisavad, võib kogenumgi matkaja endas kahtlema hakata, aga tegelikult piisab ohutuks matkamiseks keskmisest vormist ja ettevalmistamise käigus terve mõistuse kasutamisest. Info vahemaade kohta rajal on peaaegu alati näidatud mitte kilomeetrites, vaid keskmiselt selle läbimiseks kuluvas ajas. Tegelik aeg sõltub loomulikult sellest, millises vormis on matkajad ja kui palju tehakse peatusi, meie võisime näidatud ajast pea kolmandiku alati maha arvata.

KUI MATKAPLAANI KUULUB KA MÕNI SUUR JALUTUSKÄIK, lähevad asjad pisut keerulisemaks. Great Walk'i nime kannavad teenitult kaheksa Uus-Meremaa populaarsemat ja maalilisemat matkarada. ▶

“Sõrmuste Isanda” Turmamäel. Maoorid ütlesid, et see on Ngauruhoe mägi, profaanid lihtsalt Punane Kraater. Taamal paistev silmapiir aitab tajuda tõusu või languse nurka.

1901. aastal ehitatud Waihohonu ajalooline hütt oli esimene matkahütt Uus-Meremaal. Kaheks kambriks jagatud meeste poolel oli ahi, naisi pidi soojendama peeglike seinal.

Keeruliseks teeb neil jalutamise täpse planeerimise vajadus. Nimelt on neil radadel piiratud arv magamiskohti nii hüttides kui telkimisplatsidel (väljaspool ettenähtud kohti telkida ei tohi) ja need tuleks aegsasti broneerida. Broneerimises pole iseenesest midagi keerulist, vabade kohtade olemasolu saab vaadata ja kohti broneerida DOC kodulehel (<http://booking.doc.govt.nz/>), tasudes krediitkaardiga.

Keeruliseks teeb broneerimise hoopis asjaolu, et planeerides matka teisel pool maakera, on raske arvestada Uus-Meremaa muutliku ilmaga. Enne tasuks endilt küsida, kas tahate minna matkale iga ilmaga, kas see on turvaline ja kui üks või mõlemad neist vastustest on eitavad, siis milline on plaan B. Samuti peab juba broneeringut tehes suutma ennustada oma liikumiskiirust, võttes arvesse nii raja profiili raskust, inimeste füüsilist

vormi kui mõne raja puhul teatud rajalõikude läbitavuse sõltumist ilmast või tõusust ja mõönast.

Osa radade kohta on DOC-l väga asjalikud voldikud, mis sisaldavad kogu vajalikku infot raja pikkuse ja profiili, hüttide ja kämpingute, joogivee kättesaadavuse ja ka tõusude-mõönade aegade kohta kogu hooaja vältel. Voldikuid saab osta infopunktist paari NZ dollari (kursis lähedane USA dollarile) eest, aga ka tasuta alla laadida DOC kodulehelt www.doc.govt.nz. Meie tundsin oma Abel Tasman Coastal Tracki voldikust selle kaotsimineku järel matka käigus tuntuvat puudust, kui selgus, et korra päevas (iga päev erineval ajal) toimuva mõõna aega võime ainult aimata.

TELKIMISE JA HÜTTIDE HINNAD sõltuvad matkarajast, meil jäid telkimise hinnad vahemikku 12 ja 20 dollarit, hüttide hinnad vastavalt 30-50. Olenevalt matkarajast on telkimisele ja hütis ööbimisele ka ajaline piirang, enamikus kohtades kaks ööd, mõnes ka üks. Juhul kui ööbimine on broneerimata, saab hütти või telklassse jääda vaid vabade kohtade olemasolul ja topelttasu eest. Nii kämpingukohtade kui hüttide juures on alati tualetid ja enamasti vesi (mitte alati ja mitte alati joogivesi), hüttides sõltuvalt matkarajast on või ei ole gaasipliidi kasutamise, riiete kuivatamise ja ahjus tule tegemise võimalus. Täpsemat infot oskab anda DOC.

Kuna telkimiskohti on enamasti rohkem kui kohti hüttides, on lihtsam arvestada pigem telkimisega. Jällegi on olenevalt matkarajast telkijatel õigus osa hütte kasutada (kõigeks peale magamise), aga on ka hütte, kuhu telkijatel asja ei ole. Väljaspool suvist kõrghooaega ei tohiks magamiskohtade ▶

DUNLOPI REHVID TUNNETAVAD TEED.

Pakume autojuhtidele igapäevaseks sõitmiseks autospordi tipptehnikast tulenevaid lahendusi.

Sport Maxx Race

Sport Maxx RT

DUNLOP TIRES

Equipped with Touch Technology

www.dunlop-tires.ee

**ORIGINAL
EQUIPMENT**

RENAULT

Kosmonaudid teisel planeedil. Mõned minutid varem, teisel pool mäetippu lõõtsutas tuul ja peksis näkku vihm.

broneerimine väga keeruline olla ja isegi suvel õnnestub nädala sees paljudel radadel kohad saada ka paar päeva enne matka, aga suurema tõenäosusega on need siis telkimisplatsil ja mitte hütis.

MIDA NEED MATKAD PAKUVAD, ON KEERULINE, ET MITTE ÕELDA VÕIMATU JA MÖTTETU SÕNADESSE PANNA. Hunnitud vaated mägedele, mis on tihti tegelikult vulkaanid, nende vahel asuvatele smaragd-rohelistele või türkiissinistele järvesilmadele, või hoopis sama helesinisele merele silmipimestavalt valge liivaga randades, jalutuskäigud läbi metsade, mis peidavad jugasid ja allikaid, kohtumised

kohalike lindude ja loomadega ning loomulikult tõeline väsimus ja ehe näljatunne, rõõm headest kaaslastest ja elamus oma jalgade ja täieliku kohaloluga mõõdetud meetritest ja kilomeetritest on vaid mõned paljudest põhjustest, miks minna.

KUI OTSIDA PUUDUSI, siis neid leiab pigem väljaspool matkaradu – tihti on transport kas matka alguspunkti ja/või lõpp-punktist tagasi keeruline ja kallis. Auto on Uus-Meremaal vägagi abiks, rent on suhteliselt soodne ja paljud firmad pakuvad ka võimalust rentida auto ühelt saarelt ja anda tagasi teisel. Samas valmistab peavalu tihe sissemurdmine, mistõttu asjade autosse jätmist väga ei soovitata, seda ka päevasel ajal ja üsna käidavates kohtades (väljaspool linnu).

Arvestada tuleb ka käänuliste ja mägiste teedega – kui kaart ütleb, et 185 km läbimine võtab aega 3,5 tundi, siis vähegi mõistliku sõidustiili juures see nii ka on. Teed ja tänavad on nagu matkarajadki suurepäraselt märgistatud nii et kaardi ja selle elementaarse lugemise oskusega peaks igale poole kohale jõudma.

VARUSTUSEST TASUB KAASA VÕTTA VEPUDEL, SÖÖK, MATKASAAPAD (kuigi mõnel rajal kohtab ka sandaalides kõndijaid, on tegemist pigem ühepäeva-matkajatega, mitmepäevaseks matkaks on saapad oluliselt kindlam valik), tuule- ja vihmakindlad rii- ded, tualettpaber, veepuhastusvahend, taskulamp, päikesekreem ja sääsetõrjevahend. Juhul kui on plaanis telkida, siis loomulikult ka telk (telki saab ka rentida ja kui karmimad mägirajad välja arvata, ajab suvel asja ära ka odav supermarketitelk). Reisi ette valmistades tasub meeles pidada, et Uus-Meremaa kaitseb oma põlisloodust üsna karmilt.

Kuidas sinna minna?

Uus-Meremaa suurim lennujaam on Põhjaasaare Auckland. Eestist sinna lendamine eeldab kummalgi suunal vähemalt kaht lennukivahetust (kolmega võib soodsamalt saada) ning sageli ka põnevaid lisapeatuste võimalusi Aasias ja/või Austraalias.

Eestist alates ühel piletil ühendusi pakub teiste seas Finnair koos oma partneritega, nt Cathay Pacificuga. Hinnad algavad 1650 eurost (kampaaniate käigus võib saada ka pisut soodsamalt). Paraku ei luba Finnairi odavam hinnatase Aasias üle 24 tunni peatuda. Peatusi lubavad hinnad võivad olla paarsada eurot kallimad.

Eraldi pileтите kasutamine võib aga anda märkimisväärset rahalist kokkuhoidu ja ühtlasi laiendada reisi geograafiat. Üks põnev ja hinnalt soodne variant on jätkuvalt China Airlinesi lennud Amsterdamist. Pisut enama kui 1000 euro eest on võimalik Aucklandi piletile lisada kuni kolm peatust – Bangkokis, Taipei ja Brisbane'is ja liisaks ka 30 kilo pagasit kaasa võtta.

Estonian Airi pilet Amsterdami maksab 160 päeva ette ostes (või ka mõne kampaania käigus) alates 135 eurost edasi-tagasi ja annab ühtlasi võimaluse soovi korral Hollandi pealinnas mõned päevad veeta.

MAURI SAAREND

Nat. Saiger | Dreamstime

Punane kärbseseen on üks võõrliikidest. Tema tuli tõenäoliselt siia männiistikutega.

Radade märgistus on kohati hirmuäratavalt põhjalik.

Kõik riiki saabujad peavad läbima biokontrolli, millega üritatakse vältida võõrliikide (nii taimed kui loomad) maale sattumist. Reaalselt tähendab see seda, et kui teil on kaasas midagigi söödavat, telk ja/või matkasaapad või arvavad ametnikud piiril, et teil võiks midagi taolist kaasas olla, vaadatakse kogu teie pagas saabudes röntgeniga üle ja palutakse huvipakkuvad ained-esemed ette näidata.

Ebamugavuste ja valusalt rahakoti pihta lööva trahvi vältimiseks tehke oma saapad (golfkingad jm) enne reisile asumist porist puhtaks, ärge üllatuge, kui teil palutakse telk piiril lahti pakkida, ja jätke vanaema tehtud moos koju, kui tahes võimatu selleta elamine tunduda võib.

Kon Tiki Reisid 2012/13 sihtkohad sügis-talv

KOLUMBIA SEIKLUSREIS

7.10-21.10 2012

BOLIIVIA RETK

21.9.-7.10. 2012

JOOGA JA MEDITATSIOONI RÄNNAK
MÜSTILISEL BALIL

3.11.-18.11 2012

UGANDA - MÄGIGORILLAD JA PÄRIS AAFRIKA

20.10- 3.11. 2012

PERUU

22.10 - 8.11. 2012

MUINASJUTULINE OMAAN

AASTAVAHETUS 26.12- 6.1.2013

TANSAANIA - safari ja troopiline saar Sansibar

12.-25.11.2012

COSTA RICA - ROHELINE PÄRL

23.2.-9.3. 2013

BRASIILIA -

RIO KARNEVAL JA RINGSÖIT

VEEBRUAR 2013

AUTENTSSED JA PÕNEVAD REISIKAVAD
NING MAID VÄGA HÄSTI TUNDOVAD REISIJUHID.

Lisainfo www.kontiki.ee, 6015870,
info@kontiki.ee

Laajakoski piirkond sobib suurepäraselt ka kajakisõitjatele kogemuste lihvimiseks, kuna vett selles jões on piisavalt ka kuivavõitu kesksuvel, mil Eesti jõed on suhteliselt nirud.

Tekst ja pildid **KAIDO HAAGEN**

Seiklus vahustel vetel

Enne kui kellelegi sõrm anda, on mõistlik selle tulevase käeomani- kuga veidi tutvust teha, et hiljem suuri üllatusi ei tuleks. Kui mõtteis mõlgub plaan kärestikusõiduga (rafting) tegeleda ja kogemus puu- dub, siis koduses Eestis on suvisel ajal seda ala proovida pea võima- tu. Siin, nagu muudelgi juhtudel, tulevad appi põhjanaabrid.

Kuna kärestikel on vaja mõladega päris aktiivselt tööd teha, siis neile, kes soovivad oma seiklusi jäädvustada, soovitaks pildid ja klipid teha enne ja pärast kärestike läbimisi, kuna vettkartvatele tavakaameratele ei pruugi seda tüüpi seiklused meeldida.

Selleks et kärestikel adrenaliinilaks võimalikult kiiresti kätte saada, on vaja alustuseks Tallinnast laevaga Helsingisse jõuda ning siis edasi veel umbes poolteist tundi autoga Kotka suunas sõita. Sealt voolab läbi 204 kilomeetri pikkune Kymijoki, mille mõned lõigud on ideaalsed esimeseks kokkupuuteks kärestiku-parve- või kajakisõiduga.

KYMIJOKI KOSED nägid varasematel aegadel oma vetel seiklemas palgiparvetajaid, tänapäeval on ebakindlad ümmargused palgid välja vahetatud märksa kindlamate lapikute täispuhutavate kummipaatide ning nooljate plastist kajakite ja kanuude vastu. Loomulikult ei pea kärestike vallutamiseks isiklikku veesõidukit soetama – sealkandis on väiksemaid ja suuremaid teenusepakkujaid, kes kõige vajaliku eest hoolitsevad, juhendamisest kuni transpordini matka algus- ja lõpp-punkti vahel.

Mina valisin oma paatkonna eest hoolitsema selle kandi kõige vanema jõeretkede korraldaja Erämyse (www.eramys.fi) ega pidanud kahetsema, kuna esimene positiivne üllatus tuli juba kohe nendega kohtudes. Selleks et retke järel saaks seltskond mugavalt oma autosse istuda, peab keegi transportima paaditajad paarkümmend kilomeetrit ülesvoolu. Meile oli võsa vahele vastu saadetud tõeline valge limusiin koos elegantse, nokkmütsi ja valgeid kindaid kandva sohvriga, kes mängleva kergusega oma valget "laeva" kruusastel külateedel loovis.

MATKA ALGUSPUNKTIS ootas meid juba valmis seatud paat ja umbes pooletunne koolitus, mille käigus võeti läbi kõik põhitõed. Kärestikuretked on erineva raskusastmega. Meie valitud viiekoseline

variant on sobiv ka suuremate lastega peredele ja täiesti algajatele. Kuna korraldaja poolt on kapten paadis, siis karta pole midagi, tuleb vaid teha nii, nagu kapten käsib, ja positiivne, vahel võib-olla veidi märjavõitu elamus on garanteeritud. Kolm tundi jõel mööduvad lennates ning jõudnud lõpp-punkti Laajakoskil, tiksud peas vaid üks mõte – tahaks veel!

Seesama Laajakoski piirkond sobib suurepäraselt ka kajakitajatele oma kogemuste lihvimiseks, kuna vett selles jões on piisavalt ka kuivavõitu kesksuvel, mil Eesti jõed suhteliselt nirud on.

Loomulikult on laias maailmas palju vingemaid mägijõgesid koos tõeliselt äkiliste kärestike-koskedega, aga enne nende minemist on soovitatav seda ala proovida veidi turvalisemalt ja lähimbruses.

estravel

Lähme seiklema!

24 h reisiabi 626 6266
estravel@estravel.ee
www.estravel.ee

Seiklus- ja spordireisid leevendavad adrenaliinijanu ja kõditavad närve. Olgu sinu unistuseks reis maailma lõppu või ümber, inimkonna hälli juurde või põrgukuumuses savannidesse, vaheldust ja põnevust leiab igast maailmajaost ja igale adrenaliinitasemele. Elu on ju seiklus!

Suur Boliivia ringreis

13-päevane ringreis Boliivias
Väljumised alates **21.10.2012**
Hind alates **2899 €**

Mereseiklus Tais

7-päevane puhkus purjelaeval
Väljumised alates **3.11. 2012**
Hind alates **1199 €**

Island – tule ja jää maa

6-päevane ringreis Islandil
Väljumine **28.06.2012**
Hind alates **946 €**

Maailmakuulsad rahvuspargid

Tansaania avarustes

9-päevane safarireis Tansaania
Väljumine **22.11.2012**
Hind alates **3630 €**

Inimkonna häll Etioopia

12-päevane ringreis Etioopias
Väljumine **4.11. 2012**
Hind alates **3159 €**

Kohtade arv on piiratud.
Broneeri endale koht juba täna
www.estravel.ee/seiklusreisid

Maratonituristina Edinburghis

Tekst **MEELIS KOSKARU**

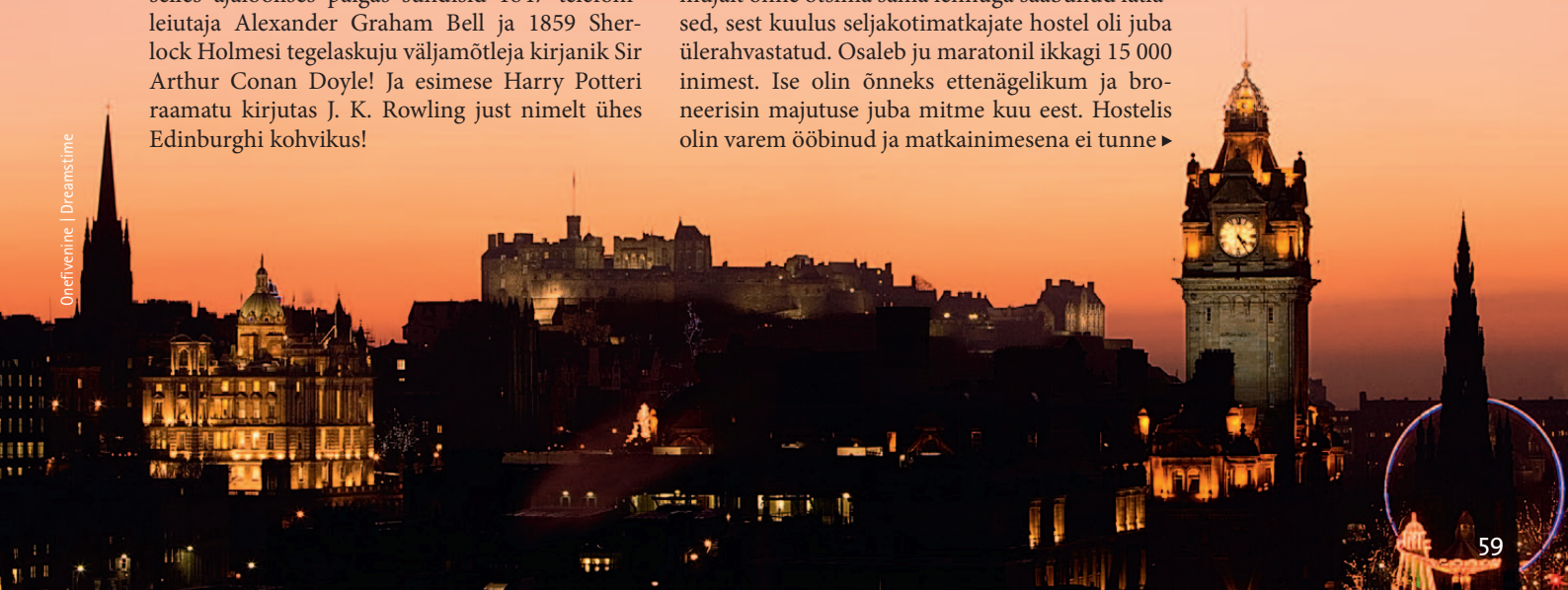
Reisisihtkohtade valikul on üha enamatele tähtis ka jooksumaratonide kalender. Meelis Koskarule toimus Edinburghi puhul maraton sobival ajal maikus ja kuna Ryanair pakkus otselendu Tallinnast suhteliselt soodsalt, siis oli lihtne otsus Šotimaa pealinna kasuks langetada.

Kummaline meenutadagi, et lennupiletid Tallinnast (46 eurot) ja kaks majutusööd vanalinna keskmes (24 naela) kujunesid odavamaks kui maratoni osalustasu koos hüvedega (81 eurot).

Enne Edinburghi jõudmist olin teadlik, et selles ajaloolises paigas sündisid 1847 telefoni leiutaja Alexander Graham Bell ja 1859 Sherlock Holmesi tegelaskuju väljamõtleja kirjanik Sir Arthur Conan Doyle! Ja esimese Harry Potteri raamatu kirjutas J. K. Rowling just nimelt ühes Edinburghi kohvikus!

TAVALISELT SAABUVAD MARATONITURISTID SIHTKOHTA VÄHEMALT EELMISEL PÄEVAL JA NII MINAGI

– mullu 21. mai õhtul lendasin Edinburghi ja otisin üles High Street Hosteli Blackfriarsi tänaval. Kui Eestis säras veel päike ja oli kaunis soe, siis Edinburghis sadas juba vihma, mille käes läksid mujalt õnne otsima sama lennuga saabunud lätlased, sest kuulus seljakotimatkaajate hostel oli juba ülerahvastatud. Osaleb ju maratonil ikkagi 15 000 inimest. Ise olin õnneks ettenägelikum ja broneerisin majutuse juba mitme kuu eest. Hostelis olin varem ööbinud ja matkainimesena ei tunne ▶

Scampix

Maratoni läbimine polegi nii raske?

Tänavusegi Edinburghi maratoni on lubanud läbida Ühendkuningriigis elav sikhi päritolu Fauja Singh, kelle silmapaistvaim omadus pole taimetoitus, kirjaoskamatus või karvane välimus, vaid rekordiline 101 eluaastat. Mullu lõi maailma vanim maratoonar omavastuse rekordi, läbides 10 kilomeetrit pooleteise tunniga ürituse käigus, millega anti avalööki just nimelt tänavusele Edinburghi maratoni registreerumisele. Fauja ütleb kõigile inspiratsiooniks, et tema emakeeles pandžabis puudub sõna 'võimatu' ja kui tema suudab joosta, suudab seda igaüks. Härra jooksuhuvi ei arenenud välja üldsegi varases nooruses, vaid alles 80ndates eluaastates pärast poja ja naise siitilmast lahkumist, mil ta ka Indiast ära kolis. Esimese maratoni läbis vaid poolsada kilo kaaluv lüheldane mees Londonis 2000. aastal, kokku on neid tänavuse alla kümne, lisaks sadu lühemaid distantse. Paraku on Fauja teatanud, et tänavune Edinburghi maraton jääb ametlikult tema viimaseks.

ka ebamugavust elades paar ööd 10 või 16 võõra inimesega ühes toas.

MARATONIHOMMIKUL KELL 7 ÄRGANUD, panin jooksuriided selga ja pärast söömist pidin veel Holyrood Roadile maratoninumbri ja kiibi järele minema. Sellisteks situatsioonideks tuleb alati pisut aega varuda, kuna võib ka väikesesse seiklusse sattuda. Ühel tänavanurgal lootsin otseteed kasutades löigata, kuid järsku peatas mind kuri hääl, välja ilmus kollases vestis meesterahvas ja ütles suurima tõsidusega mulle otsa vaadates: *"Now I must arrest you!"* Olin märkamatult sattunud 1999. aastal loodud Šotimaa Parlamendi territooriumile – tuled Eestist Edinburghi ainult jooksma ja sind pistetakse vahetult enne starti kinnimajja!

Kukkusin vist näost tõsiselt ära ja püüdsin

Scampix

seal dressides seistes olukorda selgitada – näitasin eemal soojendust tegevate jooksjate suunas, et otsin võõramaalasena sinnapoole teed. Julgesin veel sõbralikult küsida: “Is it a joke or what?” Aga šotlane oli veelgi tõsisem. Lõpuks läks temagi nägu muigele ja sain tõsist šoti huumorit tunda! Lubati lahkelt minna ja sain numbri koos kiibiga kätte. Esmakordselt oma spordivõistluste ajaloos ei pidanud kiipi jalale või jalgrattale sättima, vaid see oli juba rannanumbri 2512 tagaküljel!

JALUTASIN PAAR KILOMEETRI TAGASI STARDIPAIKA London Roadile ja kuna ilm oli jahe, vahelduva saju ning üha tugevneva tuulega, siis püüdsin võimalikult kaua soojemas üleriides olla. Lõpuks pidin siiski koti nendega pakihoidu andma ning jahedust trotsides stardikoridori minema. Asusin osalustasu arvestades väga kallile ja raskele linnaekskursioonile ...

Kes maratonist huvitatud ei ole, saavad sama suurusjärgu raha eest 1-3-päevaseid bussiekskursioone Edinburghist põhja poole mägede piirkonda, kus paiknevad Ben Nevis mägi, Loch Nessi järv jpm.

Kesklinnast jooksime rannapromenaadile, kus õnnestus trummarite poole vaadates ühele reklaamile otsa pörutada ja endale veidi viga teha. Jooksime tuhandete maratonaaritega edasi, hetkeks tuli rannapromenaadil päikegi välja, hakkas soe ja nautisime merevaateid.

SEALKANDIS JOOSTES ON LISAKS MUUTLIKULE ILMALE VEEL KAKS ERIPÄRAST KATSUMUST – vasakpoolne liiklus ja mõõtühikuks miilid. Püüa sa jooksu ajal arvutada, palju sul kilomeetrites selja taha on jäänud. Tead ju, et 42,195 km puhul algavad rasked momendid pärast 30. kilomeetrit, kuid nüüd? Enda jaoks olin selle probleemi küll juba 2005. aastal Dublini maratonil lahendanud ega lasknud end seekord häirida. Jooksin omas tempos ja miiliposte märkasin alles vahemikus 12–19.

Kui 26,2 miilist jäi joosta veel seitse, saime kaela paduvihma ja vastu üsna tugeva tuule. Maraton pole ka treenitud sportlastele kerge ja sellega peab alati arvestama – pressisime lõpuni ajaga 3:30.44! Üllatav, et lootsin selle aasta esimest maratoni jooksma minnes aega sinna 3:45 kanti, kuid korraldajatele andsin stardigruppidesse paigutamisel ikkagi teada, et lähen 3:30 peale – seega täpselt plaanide järgi. Kohaks pea 10 000 lõpetaja seas 1329. Tubli ultrajooksja Peeter Vennikas on öelnud, et tappev pole mitte maratonidistants, vaid tempo, ehk tegelikult suudaksid paljud inimesed maratoni läbida.

23. mai oli tagasilennupäev ja kuna soovisin natuke ka rajalt nägemata jäänud kohti vaadata, siis ronisin maratonikangete jalgadega Calton Hilli mäe otsa. Linnavaade oli kena ja Edinburgh Castle'i suunas vaatasin teadmise, et niipea siia kenasse linna tagasi ei satu, kuid saatusel olid siiski teised plaanid. Kui parlamendivalvur tegi kinnimajja panekuga nalja, siis Islandi vulkaani

tegevus hoidis mind ilma naljata veel kolm päeva Edinburghis.

OOTASIME VÄRAVAS JUBA TALLINNA SUUNDUVAT LENDU, kui rahva tähelepanu köitis väljas tugevneva tuulega lendu läinud ese, mida igasugused masinad taga ajasid. Alguses tegi see rahvale nalja, kuid seekord naeris loodus viimasena. Alguses tühistati peamiselt siselennud, lõpuks Tallinna lend, kiiremad otsid kallid piletid Helsingisse ja see lend isegi toimus! Veetsime öö lennujaamas teadmatutes, hommikul otsustasin sõita tagasi linna, sain taas toa tuttavas hostelis, et jääda ootama looduse armulikkust. Saadaolevad piletid toimivatele lendudele Hollandi ja Saksamaa kaudu maksid mu kuupalga ...

Õnneks leidsin võimaluse broneerida tühistatud lend ümber; tormihoiatust ning teadmatust lendude toimumisest laulatasid mind kolmeks päevaks raudselt ilusa Edinburghi linnaga. Tegin uusi avastusretki ja lõpuks polnud kaartigi tarvis – hakkas juba kodulinna tunne tekkima. Ronisin Holyrood Roadil 250 m kõrgusele Arthur's Seatile, käisin muuseumides ning jalutasin The Royal Mile'il. Kaasavõetud Aleksander Torjuse raamat „Sina ei pea mitte imestama“ vene kroonuelust (ajateenijate kannatusi lugedes tundusid enda seiklused lausa toredad) oli läbi saanud, leidsin ühest plaadipoest näitleja Russell Crowe elulooraamatu (1 £) ja hakkasin juba kohalikku ühiskonda sulanduma.

26. mai lennud lõpuks toimusid. Elu on lühike – nautigem seda ja suhtugem loodusesse mõistvalt. Tema vastu me kindlasti ei saa! ■

www.edinburgh-marathon.com

Sinna ja tagasi

Edinburghi lendamiseks konkurentsilt soodsaim variant (ilma märkimisväärse pagasita) olid Ryanairi otselennud Tallinnast. Paraku otsustas liri firma selle liini hiljuti sulgeda. Seiklejad võivad jätkuvalt odavlennufirma(de)ga Šotimaale lennata, organiseerides omal vastutusel ühendusi näiteks läbi Weeze või Bremeni. See võib sageli kaasa tuua ööbimisvajaduse transiitlinnades ja Ryanairi kirikuulsad teenustad on muidugi mitme lennu korral ka mitmekordsed.

Traditsioonilistest lennufirmadest on Lufthansal teoreetiliselt olemas umbes 200-eurone edasi-tagasilennu hinnatase, praktikas ei ole aga odavamaid kohti peaaegu kunagi saada (neid lastakse müüki ehk kord-paar aastas). Tegelikud hinnad on nii 2-3 korda kõrgemad.

Estonian Airi/British Airwaysi ühenduse läbi Londoni võib aga kätte saada umbes 330 euroga ja Estonian Airi/KLM-iga läbi Amsterdamit on sellest veel 30 eurot kallim, aga enamate väljumistega.

MAURI SAAREND

Uudistasid **KARL-KRISTJAN NIGESEN** ja **TANEL EIGI**
Kirja pani ja pildistas **KARL-KRISTJAN NIGESEN**

Ood kohvile Gourmet Coffee

Kas teie olete märganud, et uute Tallinna söögikohtadega on üks häda? Toit on hea, hinnatase sõbralikum või vähem sõbralik, menüü peenem või lihtsam, aga puudub see miski, mille tõttu tahaks sinna tingimata tagasi minna. Kadrioru pargi vahetus naabruses on veidi võõrapärase nimega kohvik tegutsenud juba ligi kaks aastat ning sellest miskist siin puudu ei jää.

Kui me kirjutame tavaliselt siinses Estravelleri rubriigis söögist, siis seekord keskendume kohvile. Ka parimat lõunasööki on võimalik rikkuda lõpetuseks serveeritud kehva kohviga. Meie külastatud kohvik pakub igati põnevat menüüd ja isegi lastemenüü on siin sümpaatne, aga mitte sellest ei taha ma rääkida.

Gourmet Coffee pakub Eesti parimat kohvi. Väga julge väide, eks ole? Masinakohti võidukäigu taustal on kohvi headuse mõõdupuuks tihti restorani (või kohviku)

pakutav espresso ja nii mõnigi teatab siinkohal, et tõeliselt head leidub vaid Itaalias. Peaaegu võiks nõustuda, aga – Itaalia espresso on märksa robustsem jook kui see, mida imelisest kohvioast tegelikkuses valmistada saab. Ka espressomeetodil.

KOHVIKU TAGATOAS KLAASSEINA TAGA on suur ja suurepärase röstimismasin. Rohelised oad ostetakse otse farmeritelt või kooperatiividelt (farmer saab oluliselt rohkem raha kui *fair trade*'i süsteemis), keskendudes vaid parimale kvaliteedile, mida on enamasti võimatu leida ka rahvusvahelisel kuulsate kaubamärkidega pakkidest. Kuidas? Suured mahud eeldavad ostmist anonüümset kvaliteeti pakkuvalt börsilt ning ka parima tahtmise korral ei ole suurtootjal sellist mobiilsust nagu väikesel. Lisaks on suurel kuklas hinnatundliku turu hingus ning nii nad keskenduvadki keskmisele kliendile, jättes gurmaanide teenendamise pisematele.

Et keerulised kohvihanked ja kohalik röstimine ei ole mitte kummaline hobi, vaid sihivärdne kvaliteedikontroll ja töökus, näitavad Gourmet Coffee kõrged kohad Nordic Roasters Cupil ja WBC tšempionitiitel pimemaitsemisel Taanist. Põhjamaad on maailma juhtivad kohvimaad tarbimispoolel ja mainitud tunnustus on seega väga kõrge. Gourmet Coffee ei ole pelgalt kohvik, röstimikoja toodang jõuab hoolivate klientideni üle Eesti. Swisotel, Egoist, Gloria, Neh, Cafemore, NOP ja mõned teisedki ei rahuldu muuga kui

parimaga. Leti taga askeldajadki on oma ala parimad, olgu selle kinnituseks kas või Sille Küttneri võidetud Eesti parima barista tiitel.

KUI KÜSIDA PARIMAT VÕIMALIKKU KOHVI, mida siinsed baristad pakkuda oskavad, astuvad nad kaunist masinast mõne sammu kaugemale, kuigi siin saab ka jumaliku espressot ... Pakuvad, et prooviks õige Panama Las Lajonese istanduse ubadest valmistatud kohvi võrdlevalt Chemex ja Aeropress meetodil tehtuna – esimese puhul kasutatakse klaasist filterkannu, teise puhul on käigus suure süstla kanti objekt.

Barista kallab Chemex-kannu koonilises filtris olevale kohvile vett ülima hoolsusega, jälgides, et vesi ja kohv ühtlaselt seguneks ning et nõrgumine toimuks läbi ideaalilähedaselt ühtlase kohvikihhi. Sellest sõltub maitse, aga mitte ainult. Võimalusel valmistatakse kohvi lauas, et klient saaks taimeriga mõõdetud vaatemängulist protsessi nautida.

TULEMUS ON PEHMELT ÕELDES ÜLLATAV. Veinispetsialist Tanel, kellega koos me kohvitaub väisame, teatab teraselt, et erinevalt tavapärasest vertikaalsest kohvikogemusest lisandub ka horisontaalne dimensioon. Kui harilikult ründab kohv ergastava happe- ja mõruaistinguga ja jätab magusaistingu pigem järelmaitsesse, siis nüüd domineerib keskmaitses. Maitse mitmekülgus ja tasakaalustatus on midagi, mida olete harjunud tavapäraselt hoopis teede puhul kogema. See ei ole miski “veinjutt”, proovige ise.

Aeropressiga valmistatud kohv on tunduvalt vertikaalsem, sobib kindlasti neile, kes teravamast kohvist lugu peavad, ent tulemus on taas nüansirohkem kui masinakohvil.

On ka kolmas võimalus – portselanfilter, mille puhul jääb tulemus kuskile eelmainitud kahe vahele. Tegelikult sõltub valmistusviisi valik ka soovitud kogusest, Chemexiga valmib pool liitrit kohvi, mida on üksi joomiseks natuke palju.

Loomulikult saab ka *caffè latte*'t, *cappuccino*'t ja teisi masinakohvil baseeruvaid jooke parimas võimalikus teostuses ja eriti tähelepanelikul viisil. Üks tuttav kurttis, et barista palus tal Gourmet Coffee's alustuseks kohvi sisse suhkrut mitte panna ja ta oli sellest natuke häiritud. Milleks peita hea kohvi maitset? Maitsebuketis on magus olemas ka ilma suhkruta ...

MEIE KÜLASTUSPÄEVAL KOOSNEB PAKUTAV VALIK ÜHETEISTKÜMNEST erinevast kohvisordist (Etioopiast, Kenyast, Brasiiliast, Colombiast, Guatemalast, El Salvadorist,

Costa Ricast, Nicaraguast ja Sumatralt) filtertehnoloogiatega valmistamiseks, millele sekundeerivad tavaliselt kaks erinevat masinakohvi (espresso) rösti. Saadaval on näiteks ka kuulud kaslase seeditud Kopi Luwak. Tõepoolest, miks peaks veinisõbrad saama vinoteegis valida riulitäie veinide seast ning kohvisõbrad piirduma kohvikus vaid ühe (või paremal juhul paari) kohvisordiga.

SARNASELT VEINIGA on kohvigi puhul põhjust eristada valmistajamaad, istandust ning pöörata tähelepanu ubade erinevatele töötlemisvõimalustele.

Mis see maksab? Kohvitassi kohta mitte enam kui mujal. Espresso maksab püsikliendile 1.80€, pererahva väitel mõjutab kallim tooraine tassi lõpphinda sedavõrd vähe, et kliendi rahulolu nimel on põhjust pakkuda paremat.

Kui vaadata erinevate valmistusviiside ja kohvisortide kombinatsioone, siis on valikuvõimaluste arv Gourmet Coffee's enam kui aukartustäratav. Lisaks vahetub aeg-ajalt osa sortimendist, et pakuda klientidele aina uut avastamisrõõmu. Muide, üks pakutav atraktsioon on kümnesele ja suuremale seltskonnale mõeldud degustatsioon ehk *cupping*, mis võimaldab valikutest eriti hea ülevaate saada.

LÕPETUSEKS PARIM OSA. Siit kohvitoast saab igaüks kaasa osta lemmikuks kujunenud oad, mis vajadusel teie valmistusviisist lähtuvalt jahvatatakse.

Kui teie kodune kohvimasin, jahvataja või kann ei võimalda soovitud kvaliteedis kohvi, siis saab siit kõik vajaliku alates portselanfiltrist ning lõpetades klassikali-

Mõned soovitusused

Võta Kadrioru parki jalutama minnes siit kohv kaasa, park muutub veelgi kaunimaks.

Kui märkad mõne laua veeres koera, siis tea, et inimese parim sõber ei ole siin keelatud. Me ju vastutame ka oma sõprade eest.

Proovi kindlasti üht ja sama kohvisorti erineval viisil valmistatuna. Tulemus on vägagi erinev.

Vihmasel päeval võid paluda baristal joonistada *cappuccino* vahule päikese. Väike päike kuulub ära igaühele.

GOURMET COFFEE KOHVIK JA RÖSTIMISKODA

L. Koidula 13a, Tallinn

tel 661 3035

Avatud kuni kella 22:00

se käpaga suure espressomasinani. Sinna juurde kuulub loomulikult juhendamise oma ala parimate poolt. Ning kui teie kodu lähedal on koht, kus te tahate kohvi juua, aga pakutav kvaliteet ei vea välja, siis võite mainida, et Gourmet Coffee'st saavad nad nii head oad kui ka tehnoloogia ja koolituse sinna juurde. Viimase eest oatellijailt raha ei võeta. ■

P.S. Peale Chemexi-kohvi proovimist helistab mulle Tanel, kes vist proovis kodus oma masinaga kohvi teha. Küsib, mis see kann maksis. Ta peab selle saama! Oli vist 55 eurot? Mina mõtlen jällegi, et kas ma enam üldse kodus kohvi juua tahan.

Kuldkaart

- Eelisjärjekorras teenindus
- Soodustused Estraveli teenustasudest
- Boonuspunktid Estraveli kaudu tehtud tellimuste eest
- Eripakkumised ja soodustused partnerfirmadelt

Finissage

Kuldkaardi partneritega on liitunud Pirital Regati majas asuv Finissage Medical SPA. Finissage on kaugelt rohkem kui lihtsalt ilusalong ja samas sugugi mitte üksnes iluravikliinik. Ühe katuse alla on koondatud kõik vajalikud teenused neile, kes soovivad oma välimusele tõhusat lihvi anda või vanusemärkidele leevendust otsida. Teenuste hulgast leiab muu hulgas dermatoloogilised konsultatsioonid, ilu- ja täitesüstid, Plasmalite'i fotonooenduse, pigmendi- ja armiravi, mesoteraapia, happekoormised, figuuri korrigeerivad aparaadihooldused, Darphini näo- ja kehahooldused, massaažid, juuksuri ning palju muud. Lähmalt võib teenuste ning nende eesmärkide ja sisuga tutvuda www.finissage.ee.

10% soodustus teenuste tavahindadest (v.a paketid ja muud sooduskampaniad).

Cuppps

Pooltel teel Tallinnast Tartusse või vastupidi tasub Mäosse jätkuvalt väikeseks peatusseks sisse keerata. Neste uues automaattanklas ootab kõiki kuldkaardiomanikke kohvik Cuppps. Cuppps pakub klientidele otse autosse maantee parimaid kohvijooke ning maitsvaid suupisteid muuhulgas sellistelt tuntud tegijatelt nagu Bonaparte ja XPRS Deli. Loe lähemalt www.cuppps.ee ning pööra korraks lehekülj tagasi, Cuppps ostab oad Gourmet Coffee'lt.

10% soodustus kõigilt täishinnaga toodetelt.

Marimo

Kuldkaart elab igati kaasa Eesti moedisaini arengule ning alanud on koostöö unikaalse Eesti rõivamargiga Marimo. Marimo on siiani esitlenud kolme täiuslikku naisterõivaste kollektsiooni, millest kõige uuema, kevad-suvise "Fragile feelings" esitlus toimus äsja, 7. aprillil. Kolleksioon koosneb 16 imelisest komplektist, mis on inspireeritud inimestevahelistest tunnetest ja nende mõjust teineteisele. Kolleksiooni valmistati ette kuid, kaasates Facebooki kampaania ning Marimo korraldatud moeõhtutega toodete loomisprotsessi kõik kliendid, kes kollektsiooni loomisel kaasa rääkida soovisid. Tulemuste seast leiab igapäevased lillised suvekleidid, pikad romantiliselt lendlevad siidkleidid, püksid, jakid ja pluusid, nii et kaunitult riidesse saab nii kevadine koolilõpetaja kui iga päev tööle käiv naisterahvas. Lisaks kollektsioonile valmistab Marimo koostöös kliendiga ka tellimustöid.

Alates 1. maist leiab Marimo esinduse koos Les Petites'i disainibutiigiga Tallinnas Müürivahe 28. Veebis on aga toodetega võimalik lähemalt tutvuda kodulehel www.marimofashion.com või Facebookis www.facebook.com/marimofashion.

15% soodustus loomingu tavahindadest (huvi korral võta julgelt ühendust otse Marimoga või kasuta soodustust uues butiigis).

estravel

Suvehooaeg on alanud!

www.estravel.ee/puhkusereisid
estravel@estravel.ee
tel 626 6266

Sind ootab erakordselt lai valik
päikesereise mereäärsetesse kuurortidesse

Bulgaaria al **345 €**

Türgi al **389 €**

Rhodos, Kreeka al **405 €**

Thessaloniki, Kreeka al **485 €**

Kreeta al **435 €**

Horvaatia al **479 €**

Küpros al **490 €**

Korfu al **490 €**

Mallorca al **495 €**

Lido di Jesolo, Itaalia al **520 €**

Apuulia, Itaalia al **550 €**

Sitsiilia, Itaalia al **550 €**

Costa del Sol, Hispaania al **550 €**

Portugal al **709 €**

Hinnas sisaldub lend ühele reisijale sihtkohta ja tagasi ning majutus 7 ööd kaheinimesetoas.

Kukulind

Kägu Matsalus

“Kukub ja kukub, aga maha ei kuku. Aprilli lõpus jõuavad Aafrika reisilt tagasi käod ning kukkumine võib alata! Kes meist ei oleks kuulnud kukulindu või hoopis jutte käopojast, kes oma kasuvennad ja -õed pesast välja tõukab.

Jah, kägu on kuulus lind ning temaga on seotud ka paljud uskumused ja rahvatarkused. Vähe on aga neid, kes on näinud kägu lähedalt. Lubage esitleda – siin nähtav kägu sai püütud pildile ühel kevadisel hommikul, Matsalu põhjakaldal, Puise metsa servas.”

Remo Savisaar

EOS 5D Mark III kere
3 590€

EF 70-200 F2.8 L IS II USM
2 359€

EF 24-70 F2.8 L II USM
2 299€

Kõik vajalik
loodusfotoks
www.overall.ee

Hinnad kehtivad kuni 31.05.2012

Auga väljateenitud suvi

Amsterdamis, Tbilisis, Pariisis, Hannoveris või mujal

 ESTONIAN AIR

www.estonian-air.ee